

KANCELARIA
SENATU

BIURO ANALIZ,
DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

KSZTAŁTOWANIE WYNAGRODZEŃ W PAŃSTWOWEJ SFERZE BUDŻETOWEJ

CZEŚĆ III

System kształtowania
uposażeń żołnierzy
podlegających przepisom ustawy
o kształtowaniu wynagrodzeń
w państwowej sferze budżetowej

Opracowania
tematyczne

OT-688

WARSZAWA 2021

© Copyright by Kancelaria Senatu, Warszawa 2021

Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji

Dyrektor – Agata Karwowska-Sokołowska

tel. 22 694 94 32, fax 22 694 94 28,

e-mail: Agata.Karwowska-Sokolowska@senat.gov.pl

Wicedyrektor – Danuta Antoszkiewicz

tel. 22 694 93 21,

e-mail: Danuta.Antoszkiewicz@senat.gov.pl

Dział Analiz i Opracowań Tematycznych

tel. 22 694 92 04, fax 22 694 94 28

Stan publikacji na dzień 9 sierpnia 2021 r.

Druk:

Centrum Informacyjne Senatu

Dział Wydawniczy

Kancelaria Senatu

sierpień 2021

**System kształtowania uposażeń żołnierzy
podlegających przepisom ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń
w państwowej sferze budżetowej**

Spis treści

Uwagi wstępne	5
1. Podstawowe akty prawne	6
2. Uposażenie zasadnicze	10
3. Dodatkowe wynagrodzenie	14
4. Dodatki	22
a) Dodatek specjalny	22
b) Dodatek służbowy	32
c) Dodatek za długoletnią służbę wojskową	37
d) Dodatek motywacyjny	37
e) Dodatek funkcyjny	38
f) Dodatek kompensacyjny	38
g) Dodatek wyrównawczy	39
h) Dodatek wojenny	39
i) Dodatek za rozłąkę	40
j) Dodatkowe uposażenie roczne	41
5. Nagrody	41
a) Nagroda jubileuszowa	41
b) Nagrody uznaniowe	41
c) Nagrody rzeczowe i pieniężne	42
6. Inne świadczenia	43
a) Zapomogi	43
b) Zasiłki na zagospodarowanie	43
c) Należności za przeniesienia służbowe, przesiedlenia	43
d) Należności związane z pełnieniem zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa	45
e) Bezpłatne świadczenia stomatologiczne oraz materiały stomatologiczne	53
f) Opieka lekarska	55
g) Bezpłatne szczepienia ochronne	56

h)	Dodatkowy urlop wypoczynkowy, urlop szkoleniowy	57
i)	Zwolnienie od zajęć służbowych	58
j)	Gratyfikacja urlopową	59
k)	Bezpłatna pomoc prawna.....	59
l)	Odprawa	59
m)	Świadczenia związane ze śmiercią żołnierza zawodowego lub członka jego rodziny	60
n)	Inne świadczenia przysługujące żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej ...	61
o)	Świadczenia w okresie pozostawania w rezerwie kadrowej lub dyspozycji albo urlopu.....	62
p)	Świadczenia mieszkaniowe	63
q)	Uprawnienia emerytalne.....	64

Agata Karwowska-Sokołowska

Andrzej Krasnowolski

Joanna Woźniczko

Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji

Uwagi wstępne

W niniejszej części raportu przedstawione zostały informacje dotyczące kształtowania uposażeń żołnierzy, którzy podlegają przepisom ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw¹. W art. 2 ust. 2 ustawy wymienieni są m. in. żołnierze zawodowi, żołnierze odbywający nadterminową zasadniczą służbę wojskową oraz żołnierze odbywający okresową służbę wojskową. W Wojsku Polskim obecnie nie ma kategorii żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową: została ona zlikwidowana z dniem 1 stycznia 2010 roku². Żołnierzowi pełniącemu okresową służbę wojskową, będącemu żołnierzem niezawodowym, zgodnie z przepisem art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. z 2017, poz. 2146), przysługują świadczenia³ w wysokości i na zasadach określonych jak dla żołnierzy zawodowych (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych).

Żołnierze zawodowi mają bardzo zróżnicowany system wynagradzania, w zależności od pełnionej służby i bardzo rozbudowany system innych należności pieniężnych, które otrzymują do uposażenia, w szczególności dodatków.

¹ Art.2. ust. 2 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w psb (Dz. U. z 2020 r. poz. 1658).

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1278), która weszła w życie od 1.01.2010 r. uchyliła przepisy, które były podstawą prawną istnienia nadterminowej służby wojskowej. W tym samym terminie zostało uchylone rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 października 2004 r. w sprawie trybu przyjmowania oraz sposobu odbywania nadterminowej zasadniczej służby wojskowej (Dz. U. poz. 2396).

³ Art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2146) wymienia świadczenia: uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia zasadniczego, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, zasiłek pogrzebowy, odprawę pośmiertną, pokrycie kosztów pogrzebu ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

System kształtowania uposażeń żołnierzy zawodowych został opisany zgodnie ze schematem zastosowanym w pierwszej części raportu, przy uwzględnieniu specyfiki tej grupy zawodowej.

1. Podstawowe akty prawne⁴

- Ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1658) (dalej: ustawa o kształtowaniu wynagrodzeń w psb);
- Ustawa budżetowa na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. (Dz. U. poz. 190) (dalej: ustawa budżetowa 2021);
- Ustawa z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400) (dalej: ustawa o szczególnych rozwiązaniach budżetowych);
- Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 860 z późn. zm.) (dalej: ustawa o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych);
- Ustawa z dnia 17 grudnia 1974 o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. z 2017, poz. 2146) (dalej: ustawa o żołnierzach niezawodowych);
- Ustawa z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586) (dalej: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy);
- Ustawa z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2017) (dalej: ustawa o zakwaterowaniu);
- Ustawa z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1508 z późn. zm.) (dalej: ustawa o dyscyplinie wojskowej);
- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1510 z późn. zm.) (dalej: ustawa o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych RP);

⁴ Stan prawny na dzień 15 marca 2021 r.

- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2020 poz. 1854) (dalej: ustawa o służbie zagranicznej)⁵;
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 141) (dalej: Kodeks pracy);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1754);
- Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66);
- Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 z późn. zm);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie stawek uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych (Dz. U. poz. 572) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie stawek uposażenia zasadniczego żołnierzy);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie określenia grup uposażenia (Dz. U. poz. 617) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie określenia grup uposażenia);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 września 2005 r. w sprawie uposażenia zasadniczego i innych należności przysługujących żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny (Dz. U. Nr 189, poz. 1592 z późn. zm.) (dalej: rozporządzenie RM w sprawie uposażenia w razie ogłoszenia mobilizacji);
- Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 października 2019 r. w sprawie określenia wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych (Dz. U. poz. 1991) (dalej: rozporządzenie Prezydenta RP w sprawie określenia wielokrotności kwoty bazowej);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 kwietnia 2004 r. w sprawie wypłacania żołnierzom zawodowym dodatkowego wynagrodzenia (Dz. U. Nr 108, poz. 1141 z późn. zm.) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia);

⁵ Nowa ustawa o służbie zagranicznej oczekuje na wejście w życie. 15 czerwca 2021 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz.464).

- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu dokumentowania uprawnień do zasiłków pogrzebowych oraz warunków i trybu pokrywania kosztów pogrzebu żołnierzy zawodowych (Dz. U. 2004 Nr 71, poz. 652 z późn. zm.) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie sposobu dokumentowania uprawnień do zasiłków pogrzebowych);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 września 2011 r. w sprawie dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentysty i materiałów stomatologicznych przysługujących żołnierzom zawodowym (Dz. U. Nr 210, poz. 1252) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentysty);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 3 lutego 2014 roku w sprawie programu szczepień ochronnych dla żołnierzy zawodowych oraz sposobu rejestracji przeprowadzanych szczepień ochronnych (Dz. U. poz. 198) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie programu szczepień ochronnych dla żołnierzy zawodowych);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przyznawania żołnierzom zawodowym dodatkowego uposażenia rocznego (Dz. U. poz. 355) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie dodatkowego uposażenia rocznego);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 853 z późn. zm.) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie dodatków do uposażenia);
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1837) (dalej: rozporządzenie PRM w sprawie dodatku zagranicznego);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 marca 2010 r. w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami państwa (Dz.U. z 2015 r. poz.1578) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie należności żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa);

- Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 czerwca 2017 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości dodatku wyrównawczego dla żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów sądów wojskowych oraz prokuratorów do spraw wojskowych (Dz. U. poz. 1126) (dalej: rozporządzenie Prezydenta RP w sprawie dodatku wyrównawczego);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 lipca 2014 r. w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia, przesiedlenia i podróże służbowe (Dz. U. poz. 1003) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 maja 2004 r. w sprawie nagród jubileuszowych żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1918) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie nagród jubileuszowych);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 września 2014 r. w sprawie wysokości funduszu na nagrody uznaniowe i zapomogi dla żołnierzy zawodowych (Dz. U. poz. 1365) (dalej: rozporządzenie MON w sprawie wysokości funduszu na nagrody uznaniowe);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie trybu przyznawania nagród uznaniowych i zapomóg żołnierzom zawodowym (Dz. U. poz. 750 z późn. zm.) (dalej: rozporządzenie MON o nagrodach i zapomogach);
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie świadczeń socjalno-bytowych dla żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 87 poz. 565 z późn. zm.) (dalej: rozporządzenie MON w sprawach socjalno-bytowych);
- Decyzja Nr 56/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie zwiększenia należności zagranicznej i dodatku zagranicznego, otrzymywanych przez żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami państwa i pracowników wojska zatrudnionych w jednostkach wojskowych wykonujących zadania poza granicami państwa (dalej: decyzja nr 56/MON w sprawie zwiększenia należności zagranicznej).

2. Uposażenie zasadnicze

Przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość określa ustawa budżetowa⁶. Kwota bazowa została ustalona w ustawie budżetowej na rok 2021 w wysokości **1614,69 zł**⁷. Wielokrotność kwoty bazowej stanowiącą przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych ustala Prezydent RP w drodze rozporządzenia. Obecnie **wielokrotność kwoty bazowej** wynosi **3,811**⁸. Przez przeciętne uposażenie rozumie się uposażenie wraz z miesięczną równowartością dodatkowego uposażenia rocznego⁹.

Żołnierze zawodowi otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne określone w ustawie¹⁰. Uposażenie żołnierzy zawodowych składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia¹¹.

Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określa, w drodze rozporządzenia, grupy uposażenia dla poszczególnych stopni etatowych¹² oraz stawki uposażenia zasadniczego dla poszczególnych grup uposażenia.

Tabela 2.1. Stawki uposażenia zasadniczego dla poszczególnych stopni etatowych i grup uposażenia¹³

Stopień wojskowy¹⁴	Grupa uposażenia	Stawka uposażenia zasadniczego
generał (admirał)	20	16830,00
generał broni (admirał floty)	19B	14580,00
	19A	13980,00
	19	13480,00
generał dywizji (wiceadmirał)	18B	12780,00
	18A	12230,00
	18	11830,00

⁶ Art. 71 ust. 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

⁷ Art. 9 ust. 1 pkt 2d ustawy budżetowej na rok 2021.

⁸ § 1 rozporządzenia Prezydenta RP w sprawie określenia wielokrotności kwoty bazowej.

⁹ Art. 71 ust. 4 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁰ Art. 71 ust. 1. ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹¹ Art. 72 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹² Art. 78 ust. 4 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹³ Tabela opracowana na podstawie rozporządzenia MON w sprawie określenia grup uposażenia oraz rozporządzenia MON w sprawie stawek uposażenia żołnierzy.

¹⁴ W obowiązującym rozporządzeniu MON z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie określenia grup uposażenia w tabeli użyta została kategoria „stopień wojskowy”. W poprzedniej wersji tego rozporządzenia MON, z dnia 22 marca 2004 r., użyta była kategoria „stopień etatowy”, zgodnie z brzmieniem art. 78 ust. 4 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Stopień wojskowy¹⁴	Grupa uposażenia	Stawka uposażenia zasadniczego
generał brygady (kontradmiral)	17B	11230,00
	17A	10830,00
	17	10480,00
pułkownik (komandor)	16C	9660,00
	16B	9160,00
	16A	8720,00
	16	8320,00
podpułkownik (komandor porucznik)	15C	7850,00
	15B	7490,00
	15A	7320,00
	15	7170,00
major (komandor podporucznik)	14C	6870,00
	14B	6710,00
	14A	6610,00
	14	6530,00
kapitan (kapitan marynarki)	13B	6230,00
	13A	6170,00
	13	6120,00
porucznik (porucznik marynarki)	12A	5910,00
	12	5870,00
podporucznik (podporucznik marynarki)	11	5790,00
starszy chorąży sztabowy (st. chorąży sztab. marynarki)	10	5530,00
starszy chorąży (starszy chorąży marynarki)	9	5430,00
chorąży (chorąży marynarki)	8	5330,00
młodszy chorąży (młodszy chorąży marynarki)	7	5090,00
starszy sierżant (starszy bosman)	6	5040,00
sierżant (bosman)	5	4970,00
plutonowy (bosmanmat)	4	4740,00
starszy kapral (starszy mat)	3	4700,00
kapral (mat)	2	4660,00
starszy szeregowy (starszy marynarz)	1	4180,00
szeregowy (marynarz)	0	4110,00

Żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny przysługują stawki

uposażenia zasadniczego i inne należności w wysokości określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów (patrz Tabela 2.2.).

Tabela 2.2

Stawki uposażenia zasadniczego dla poszczególnych stopni etatowych i grup uposażenia w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny¹⁵

Stopień etatowy¹⁶	Grupa uposażenia	Miesięcznie w złotych
generał (admiral)	20	17.900,00
generał broni / admirał floty	19 B	15.100,00
	19 A	14.400,00
	19	13.800,00
generał dywizji (wiceadmiral)	18 B	12.900,00
	18 A	12.200,00
	18	11.800,00
generał brygady (kontradmiral)	17 B	11.000,00
	17 A	10.500,00
	17	10.100,00
pułkownik (komandor)	16 C	9.400,00
	16 B	8.800,00
	16 A	8.200,00
	16	7.600,00
podpułkownik ((komandor porucznik)	15 C	7.000,00
	15 B	6.500,00
	15 A	6.300,00
	15	6.300,00
major (komandor podporucznik)	14 C	5.800,00
	14 B	5.600,00
	14 A	5.500,00
	14	5.400,00
kapitan (kapitan marynarki)	13 B	5.000,00
	13 A	4.900,00
	13	4.800,00
porucznik (porucznik marynarki)	12 A	4.700,00
	12	4.600,00
podporucznik (podporucznik marynarki)	11	4.500,00
starszy chorąży sztabowy (starszy chorąży sztabowy marynarki)	10	4.400,00

¹⁵ Załącznik do rozporządzenia RM w sprawie uposażenia w razie ogłoszenia mobilizacji.

¹⁶ W rozporządzeniu RM w sprawie uposażenia w razie ogłoszenia mobilizacji w tabeli użyte jest określenie „stopień etatowy” (patrz Tabela 2.2), podczas gdy w rozporządzeniu MON w sprawie określenia grup uposażenia w tabeli użyte jest określenie „stopień wojskowy” (patrz Tabela 2.1).

Stopień etatowy¹⁶	Grupa uposażenia	Miesięcznie w złotych
starszy chorąży (starszy chorąży marynarki)	9	4.200,00
chorąży (chorąży marynarki)	8	4.000,00
młodszy chorąży (młodszy chorąży marynarki)	7	3.900,00
starszy sierżant (starszy bosman)	6	3.800,00
sierżant (bosman)	5	3.800,00
plutonowy (bosmanmat)	4	3.700,00
starszy kapral (starszy mat)	3	3.600,00
kapral (mat)	2	3.500,00
starszy szeregowy (starszy marynarz)	1	3.100,00
szeregowy (marynarz)	0	3.000,00

Porównanie tabeli nr 2.1 i 2.2 może prowadzić do błędnej interpretacji zasady wyznaczania uposażenia w czasie pokoju i w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny: niektóre stawki w tym drugim przypadku są niższe. Powodem jest czas opracowania i wejścia w życie obu rozporządzeń, mających status aktualnie obowiązujących.

Rozporządzenie MON w sprawie stawek uposażenia żołnierzy wydane zostało 31 marca 2020 roku, natomiast stawki uposażenia zasadniczego w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny ustalone zostały w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2009 r.

Wówczas stawki uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych obowiązywały zgodnie z tabelą stanowiącą załącznik do rozporządzenia MON z dnia 8 stycznia 2009 r.

Zestawienie stawek uposażenia zasadniczego z tego samego czasu w przypadku pokoju i mobilizacji obrazuje rzeczywisty stosunek uposażeń żołnierzy w obu tych sytuacjach (patrz tabela 2.3). W poniższym zestawieniu przedstawione zostały wybrane przykłady.

Tabela 2.3

Stawki uposażenia zasadniczego dla wybranych stopni etatowych i grup uposażenia podczas pokoju oraz w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny, obowiązujące w 2009 roku

Stopień etatowy¹⁷	Grupa uposażenia	Podczas pokoju – miesięcznie w zł.	Po ogłoszeniu mobilizacji, stanu wojennego i podczas wojny – miesięcznie w zł
generał / admirał	20	14.900,00	17.900,00
pułkownik / komandor	16 C	7.850,00	9.400,00
	16 B	7.300,00	8.800,00
	16 A	6.800,00	8.200,00
	16	6.350,00	7.600,00
porucznik	12 A	3.910,00	4.700,00
	12	3.850,00	4.600,00
sierżant / bosman	5	3.100,00	3.800,00
szeregowy / marynarz	0	2.500,00	3.000,00

Z powyższych danych wynika, że uposażenie zasadnicze żołnierza zawodowego w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny jest podwyższone o 20% w stosunku do uposażenia zasadniczego podczas pokoju.

3. Dodatkowe wynagrodzenie¹⁸

Dodatkowe wynagrodzenie przysługuje żołnierzom zawodowym, którym przez okres co najmniej dwóch miesięcy dowódca jednostki dodatkowo powierzył czasowe pełnienie obowiązków służbowych w tej jednostce na stanowisku nieobsadzonym lub obsadzonym. Żołnierz zawodowy otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie również za wykonywanie czynności powierzonych, które wykraczają poza zadania wynikające z zajmowanego przez niego stanowiska służbowego.

Miesięczna wysokość dodatkowego wynagrodzenia wynosi¹⁹:

¹⁷ W rozporządzeniu RM w sprawie uposażenia w razie ogłoszenia mobilizacji w tabeli użyte jest określenie „stopień etatowy” (patrz Tabela 2.2), podczas gdy w rozporządzeniu MON w sprawie określenia grup uposażenia oraz w rozporządzeniu MON w sprawie stawek uposażenia zasadniczego żołnierzy w tabeli użyte jest określenie „stopień wojskowy” dla tych samych kategorii/stopni (patrz Tabela 2.1).

¹⁸ Art. 88 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁹ § 2 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

- 70 zł – w przypadku czasowego powierzenia żołnierzowi zawodowemu dodatkowo obowiązków na stanowisku służbowym przewidzianym dla szeregowego zawodowego albo obowiązków pracownika wojska na stanowisku, na którym jest wymagane wykształcenie niższe niż średnie;
- 140 zł – w przypadku czasowego powierzenia żołnierzowi zawodowemu dodatkowo obowiązków na stanowisku służbowym przewidzianym dla podoficera albo obowiązków pracownika wojska na stanowisku, na którym jest wymagane wykształcenie średnie;
- 210 zł – w przypadku czasowego powierzenia żołnierzowi zawodowemu dodatkowo obowiązków na stanowisku służbowym przewidzianym dla oficera młodszego albo obowiązków pracownika wojska na stanowisku, na którym jest wymagane wykształcenie wyższe zawodowe;
- 280 zł – w przypadku czasowego powierzenia żołnierzowi zawodowemu dodatkowo obowiązków na stanowisku służbowym przewidzianym dla oficera starszego albo obowiązków pracownika wojska na stanowisku, na którym jest wymagane wykształcenie wyższe niż wyższe zawodowe;
- 350 zł – w przypadku czasowego powierzenia żołnierzowi zawodowemu dodatkowo obowiązków na stanowisku służbowym przewidzianym dla generała brygady (kontradmiranta) lub wyższym albo obowiązków pracownika wojska na stanowisku obsadzonym z państwowego zasobu kadrowego.

Do **czynności powierzonych** wykraczających poza zwykłe obowiązki służbowe żołnierzy, za które przysługuje **dotatkowe wynagrodzenie**, zalicza się²⁰:

- 1) **prowadzenie przewodu doktorskiego** oraz **opracowywanie recenzji** w przewodzie doktorskim lub habilitacyjnym albo w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego profesora, a także **opracowywanie opinii** na wnioski Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów²¹;

²⁰ § 3 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

²¹ Za wykonywanie tych czynności dodatkowe wynagrodzenie przysługuje wojskowym nauczycielom akademickim, w wysokości i na warunkach określonych w przepisach w sprawie wysokości i warunków wypłacania wynagrodzenia promotorowi oraz za recenzje i opinie w przewodzie doktorskim lub habilitacyjnym, a także w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, wydanych na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

- 2) **dyżury bojowe** pełnione w ramach systemu obrony powietrznej NATO i lotnicze dyżury poszukiwawczo–ratownicze pełnione w ramach współdziałania jednostek organizacyjnych Marynarki Wojennej z Morską Służbą Poszukiwania i Ratownictwa. Dodatkowe wynagrodzenie jest przyznawane za każdy całodobowy dyżur w wysokości²²:
- 150 zł – członkowi załogi statku powietrznego,
 - 80 zł – członkowi personelu technicznego służby inżynierjno–lotniczej;
- 3) **pełnienie nieetatowych całodobowych służb wewnętrznych i garnizonowych** – 50 zł za każdą służbę dyżurną²³;
- 4) **dyżury medyczne** pełnione w utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej zakładach opieki zdrowotnej przeznaczonych dla osób, których stan zdrowia wymaga całodobowego udzielania świadczeń zdrowotnych.

Dodatkowe wynagrodzenie za dyżur medyczny przysługuje:

- żołnierzom zawodowym – lekarzom oraz innym żołnierzom zawodowym posiadającym wyższe wykształcenie i wykonującym zawód medyczny²⁴
 - za każdą pełną godzinę dyżuru pełnionego poza normalnymi godzinami służby w wysokości nie niższej niż 0,5 % stawki uposażenia zasadniczego należnego danemu żołnierzowi. Stawki dodatkowego wynagrodzenia (przyznane na zasadach jak powyżej) mogą być podwyższone, nie więcej niż o:
 - 25 % – za każdą godzinę dyżuru medycznego pełnionego pomiędzy godzinami 22.00 a 6.00;
 - 50 % – za każdą godzinę dyżuru medycznego pełnionego w niedziele i święta oraz w dni dodatkowo wolne od służby, bez względu na porę pełnienia dyżuru²⁵,
- żołnierzom zawodowym – lekarzom stażystom w wysokości i na warunkach określonych w odrębnych przepisach²⁶;

²² § 5a rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

²³ § 5b rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

²⁴ § 6 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

²⁵ § 6 ust. 4 i 5 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia: w razie zbiegu zwiększeń wysokości dodatkowego wynagrodzenia z tytułów pełnienia dyżuru w godzinach nocnych oraz w niedziele i święta, żołnierzowi zawodowemu przysługuje jedno, wyższe dodatkowe wynagrodzenie, liczba dyżurów medycznych pełnionych przez żołnierza nie może przekraczać dwóch tygodniowo i ośmiu miesięcznie.

- 5) **pozostawianie poza zakładem opieki zdrowotnej** utworzonym przez Ministra Obrony Narodowej **w gotowości** do udzielania świadczeń zdrowotnych.
- Żołnierzom zawodowym – lekarzom oraz innym żołnierzom zawodowym posiadającym wyższe wykształcenie i wykonującym zawód medyczny za każdą godzinę pozostawiania w gotowości do pełnienia dyżuru w danym dniu – przysługuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 50 % stawki jak za pełnienie dyżuru poza normalnymi godzinami służby (patrz powyżej);
- 6) **zajęcia dydaktyczne** organizowane w ramach szkolenia i doskonalenia zawodowego:
- prowadzonego przez jednostki wojskowe dla żołnierzy i pracowników szkolenia lub doskonalenia zawodowego w formach pozaszkolnych oraz szkolenia wewnętrznego,
 - szkolenia organizowanego przez wojskowe instytucje kultury i placówki oświatowe,
 - prowadzonej przez szkoły wojskowe oraz etatowe ośrodki szkolenia działalności dydaktycznej.

Tabela 3.1 Stawki dodatkowego wynagrodzenia za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych²⁷

Lp.	Określenie czynności powierzonej	Jednostka miary	Stawka dodatkowego wynagrodzenia w złotych
1	Przeprowadzenie wykładów lub ćwiczeń przez żołnierza:	godzina zajęć – 45 minut	
	1) posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora;		od 5 do 35
	2) posiadającego wyższe wykształcenie oraz co najmniej trzyletni staż pracy w specjalności odpowiadającej tematyce zajęć;		od 5 do 30
	3) nieposiadającego kwalifikacji określonych w pkt 1 i 2		od 5 do 15
2	Przeprowadzenie egzaminów przez komisję egzaminacyjną – wszyscy członkowie komisji łącznie	jeden egzaminowany	od 5 do 15

²⁶ § 6 ust 6. rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

²⁷ Załącznik nr 1 do rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

Lp.	Określenie czynności powierzonych	Jednostka miary	Stawka dodatkowego wynagrodzenia w złotych
3	Ocena prac: a/ ocena pracy kontrolnej, b/ ocena pracy końcowej	jedna praca	od 3 do 10 od 3 do 15
4	Wygłoszenie prelekcji (odczytu), przez: 1) żołnierza zawodowego posiadającego: a/ tytuł naukowy profesora albo stopień wojskowy generała brygady (kontradmirala) lub wyższy, b/ stopień naukowy doktora habilitowanego (docenta), c/ stopień naukowy doktora, d/ wyższe wykształcenie; 2) pozostałych żołnierzy	prelekcja (odczyt) – 1,5 godziny łącznie z dyskusją	od 30 do 140 od 30 do 125 od 30 do 110 od 30 do 100 od 30 do 70

Stawki dodatkowego wynagrodzenia określone w punktach 1, 2 i 4 tabeli 3.1 mogą być podwyższone, nie więcej niż o:

- 25 % – za zajęcia dydaktyczne przeprowadzone w dniu ustawowo wolnym od pracy;
- 50 % – za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych w całości w języku obcym, z wyjątkiem zajęć z języka obcego.

Stawki dodatkowego wynagrodzenia określone w punktach 1 i 4 tabeli 3.1 podlegają obniżeniu o 50 % w razie:

- powtórzenia tematu zajęć dydaktycznych u tego samego powierzającego;
- przeprowadzenia zajęć dydaktycznych na podstawie materiału przygotowanego przez inną osobę;
- nieprzeprowadzenia zajęć dydaktycznych z przyczyn niezależnych od prowadzącego te zajęcia;

7) **wykonywanie lotów próbnych samolotem lub śmigłowcem** oraz wykonywanie prac przygotowawczych do tych lotów.

Tabela 3.2 Stawki dodatkowego wynagrodzenia za wykonanie lotów próbnych albo prac przygotowawczych do tych lotów²⁸

Lp.	Rodzaj lotów próbnych albo prac przygotowawczych	Jednostka obliczeniowa	Stawka dodatkowego wynagrodzenia – w złotych				
			samoloty				śmigłowce
			tłokowe	turbo-śmigłowe	odrzutowe		
		poddźwiękowe			naddźwiękowe		
1	Loty próbne doświadczalne: – pierwszej i drugiej kategorii – trzeciej i czwartej kategorii	1 godz. lotu	100	140	170	220	140
			80	125	140	210	125
2	Loty próbne kontrolne: – pierwszej kategorii – drugiej kategorii – trzeciej kategorii	za wykonanie lotu według określonego programu	220	350	370	940	280
			170	210	240	540	210
			70	80	100	190	80
3	Próby łopat wirników nośnych śmigłowców na drgania typu flutter oraz ich torowanie	1 godz. próby	–	–	–	–	70
4	Przygotowanie statku powietrznego do lotu: – próbnego doświadczalnego – próbnego kontrolnego	1 roboczo-godzina			20		
					15		

W razie wykonywania powyższych czynności w sytuacji, gdy występuje szczególny stopień trudności lub niebezpieczeństwa, stawki dodatkowego wynagrodzenia określone w powyższej tabeli mogą być podwyższone przy zastosowaniu mnożników (patrz tabela 3.3.).

²⁸ Załącznik nr 2 do rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

Tabela 3. 3. Mnożniki stopnia trudności (niebezpieczeństwa) czynności wykonywanych w trakcie lotów próbnych albo prac przygotowawczych²⁹

Lp.	Wykonywane czynności	Mnożnik (od–do)
Loty próbne doświadczalne pierwszej lub drugiej kategorii		
1	Wyłączanie i uruchamianie w locie silników tłokowych	1,5–3
2	Wyłączanie i uruchamianie w locie silników odrzutowych i turbinowych	1,5–5
3	Przeciążnięcia	1,5–6
4	Korkociągi	3–8
5	Nurkowania i wrywania (próby przeciążeniowe)	4–8
6	Drgania statków powietrznych, trzepotanie usterzeń	5–10
7	Próby z nowo zabudowanym silnikiem (niestosowanym dotychczas na danym typie statku powietrznego)	1,5–6
8	Drgania flutter	5–10
9	Nadobroty zespołów napędowych	5–10
10	Odpalenie (zrzut, strzelanie) środków bojowych	5–10
11	Pierwszy lot na prototypie i po modyfikacji	5–10
12	Próby autorotacyjne śmigłowców (z lądowaniem)	3–6
13	Inne czynności wykonywane w trakcie lotu próbnego, w zależności od potrzeb określonych programem lotu, nieujęte w tabeli	1,5–5
Loty próbne doświadczalne trzeciej lub czwartej kategorii		
1	Pierwszy lot po uruchomieniu produkcji seryjnej, remoncie głównym lub modyfikacji	4–8
2	Odpalenie (zrzut, strzelanie) środków bojowych	5–10
3	Próby jakości wykonanych napraw węzłów, podwieszeń itp. (bez zmian konstrukcyjnych)	4–8
4	Próby nowo zabudowanych przyrządów pilotażowo–nawigacyjnych, urządzeń fotograficznych i urządzeń radioelektrycznych	2–5
5	Sprawdzenie charakterystyk aerodynamicznych i właściwości pilotażowych statków powietrznych	2–5
6	Próby związane ze zmianami technologii produkcji lub remontu statku powietrznego oraz jego wyposażenia	1,5–6
7	Inne czynności wykonywane w trakcie lotu próbnego, w zależności od potrzeb określonych programem lotu, nieujęte w tabeli	1,5–3
Przygotowanie statku powietrznego do lotu próbnego		
1	Wykonywanie czynności związanych z obsługą lotniczych środków bojowych, środków pirotechnicznych, przyspieszaczy startowych oraz innych materiałów i urządzeń niebezpiecznych	4–8

²⁹ Załącznik nr 3 do rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

- Wysokość dodatkowego wynagrodzenia za wykonanie lotu próbnego wynosi dla³⁰:
- pierwszego pilota (dowódcy załogi) – 100 %,
 - innego członka załogi – 75 %,
 - pozostałych żołnierzy wykonujących w czasie lotu próbnego na statku powietrznym czynności przewidziane w programie tego lotu – 50 %
- stawki obliczonej zgodnie z przepisami;
- 8) **wykonywanie doświadczalnych lub próbnych skoków ze spadochronem**, wykonywanie skoków z katapultowaniem oraz prób sprzętu wysokościowego w powietrzu – 280 zł za każdy wykonany skok lub wykonaną próbę³¹;
- 9) **wykonywanie w wodzie lub komorze hiperbarycznej (dekompresyjnej) nurkowań** doświadczalnych, przy prowadzeniu prób nowego sprzętu nurkowego lub sprawdzaniu nowych technologii prac podwodnych – do 28 zł za każdą minutę przebywania pod wodą albo w podwyższonym ciśnieniu³²;
- 10) **uczestniczenie w próbach morskich okrętów** albo innych jednostek pływających nawodnych lub podwodnych³³ .:
- do 42 zł za każdą rozpoczętą dobę wykonywania próby,
 - stawkę zwiększa się o 20 % za każdą drugą i następną rozpoczętą dobę próby, jeżeli zgodnie z programem trwa ona przez okres dłuższy niż jedna doba i odbywa się bez zawijania do portu.
- Stawkę dodatkowego wynagrodzenia w obu powyższych sytuacjach zwiększa się o:
- 20 % – dla żołnierzy odpowiedzialnych za techniczne wyniki próby lub bezpieczeństwo jednostki pływającej;
 - 15 % – za każde pełne 12 godzin skrócenia planowanego czasu próby;
- 11) **wykonywanie innych** niż wymienione w punktach 1 – 10 **czynności** o charakterze stałym, związanych z zabezpieczeniem funkcjonowania jednostki wojskowej³⁴, za

³⁰ § 9 ust. 4 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

³¹ § 10 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

³² § 11 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

³³ § 12 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

każdy miesiąc – od 25 do 75 zł. W przypadku powierzenia żołnierzowi zawodowemu wykonywania więcej niż jednej takiej czynności przyznaje się jedno dodatkowe wynagrodzenie³⁵.

4. Dodatki

Rodzaje dodatków przysługujących żołnierzom zawodowym zostały określone w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a ich wysokość i tryb przyznawania są unormowane w rozporządzeniu MON w sprawie dodatków do uposażenia.

Dodatki do uposażenia zasadniczego mogą być ustalone w stawkach miesięcznych, dziennych albo za wykonanie określonych czynności. Dodatki ustalone w stawkach miesięcznych są dodatkami o charakterze stałym³⁶.

a) Dodatek specjalny³⁷

Dodatek specjalny przyznawany jest żołnierzom zawodowym za szczególne właściwości lub warunki pełnienia służby. Ma on charakter stały, z wyjątkiem dodatków przyznawanych sporadycznie i w wymiarze dziennym, i wyznaczany jest w postaci **mnożników kwoty bazowej**³⁸, która to kwota wynosi **1500 zł**. Rozporządzenie przewiduje 12 typów dodatków specjalnych:

1) dodatek specjalny za wykonywanie lotów w składzie załóg wojskowych statków powietrznych³⁹

Mnożniki kwoty bazowej:

- 1) 1,80 – piloci, którzy wykonali powyżej 2000 godzin lotu;
- 2) 1,60 – piloci, którzy wykonali powyżej 1500 godzin do 2000 godzin lotu;

³⁴ Dotyczy to sytuacji, w których wykonywanie tych czynności wynika z innych przepisów, w których określono prawa do wynagrodzenia albo nie określono jego wysokości, a których wykonywanie nie zostało ujęte w żadnym z opisów stanowisk służbowych występujących w etacie jednostki wojskowej.

³⁵ § 13 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowego wynagrodzenia.

³⁶ Art. 80 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

³⁷ Art. 80 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz § 4 – 25 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

³⁸ § 2 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

³⁹ § 8 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

- 3) 1,30 – piloci, którzy wykonali powyżej 1100 godzin do 1500 godzin lotu;
- 4) 1,00 – piloci, którzy wykonali powyżej 750 godzin do 1100 godzin lotu, oraz inni członkowie załóg, którzy wykonali powyżej 2500 godzin lotu;
- 5) 0,80 – piloci, którzy wykonali powyżej 500 godzin do 750 godzin lotu, oraz inni członkowie załóg, którzy wykonali powyżej 2000 godzin do 2500 godzin lotu;
- 6) 0,60 – piloci, którzy wykonali powyżej 300 godzin do 500 godzin lotu, oraz inni członkowie załóg, którzy wykonali powyżej 1500 godzin do 2000 godzin lotu;
- 7) 0,50 – piloci, którzy wykonali do 300 godzin lotu, oraz inni członkowie załóg, którzy wykonali powyżej 1000 godzin do 1500 godzin lotu;
- 8) 0,40 – inni członkowie załóg, którzy wykonali powyżej 500 godzin do 1000 godzin lotu;
- 9) 0,30 – inni członkowie załóg, którzy wykonali do 500 godzin lotu;
- 10) 0,20 – dowódca statku powietrznego za każdy lot pokazowy⁴⁰.

Mnożniki kwoty bazowej, o których mowa powyżej w punktach 1–7, zwiększa się żołnierzom zawodowym wykonującym loty:

- samolotem wielozadaniowym F-16 przez okres:
 - a) do 3 lat – o 0,2,
 - b) od 3 do 6 lat – o 0,4,
 - c) od 6 do 9 lat – o 0,7,
 - d) od 9 do 12 lat – o 1,0,
 - e) powyżej 12 lat – o 1,5;
- statkiem powietrznym przeznaczonym do wykonywania lotów oznaczonych statusem HEAD do wartości określonej w Tabeli 4.1:

⁴⁰ § 11 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

Tabela 4.1

Funkcje pełnione na pokładzie statku powietrznego	Mnożnik kwoty bazowej, w zależności od okresu zajmowania stanowisk służbowych, w ramach których żołnierz wykonywał loty statkiem powietrznym przeznaczonym do wykonywania lotów oznaczonych statusem HEAD						
	do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	od 5 lat do 6 lat	od 6 lat do 8 lat	od 8 lat do 10 lat	od 10 lat do 12 lat	powyżej 12 lat
dowódca statku powietrznego/drugi pilot	do 0,60	do 0,70	do 1,00	do 1,10	do 1,20	do 1,30	do 1,50
pozostali członkowie załogi	do 0,30	do 0,40	do 0,60	do 0,70	do 0,80	do 0,90	do 1,00

W szczególnych przypadkach⁴¹ dodatek przysługuje również żołnierzom wykonującym loty w ramach lotów szkoleniowych oraz żołnierzom, którzy nie wykonali norm lotów określonych w rozporządzeniu. Wysokość dodatku w takich przypadkach uzależniona jest od liczby godzin lotu i rodzaju statku powietrznego.

Żołnierz zawodowy posiadający co najmniej dziesięcioletni staż zawodowej służby wojskowej pełnionej w składzie personelu latającego, a który wykonał w roku kalendarzowym loty w wymiarze nie niższym niż⁴²:

- 1) 30 godzin – samolotem naddźwiękowym albo
- 2) 40 godzin – innym wojskowym statkiem powietrznym albo
- 3) połowę wymiaru godzin lotów określonych w punktach 1 i 2, z wyłączeniem lotów inspektorskich – w przypadku pilota zajmującego stanowisko służbowe w jednostce wojskowej powyżej szczebla brygady lotnictwa (skrzydła lotnictwa) i posiadającego licencję pilota klasy pierwszej lub mistrzowskiej – otrzymuje po zakończeniu roku kalendarzowego **jednorazowy dodatek specjalny w wysokości 300%** kwoty pobieranego dodatku specjalnego.

Wysokość jednorazowego dodatku specjalnego **zwiększa się** z każdym rokiem o **20%**, ale nie więcej niż do wysokości **600%**.

⁴¹ § 3 – 8 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁴² § 9 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

2) dodatek specjalny za wykonywanie bezpośredniej obsługi wojskowych statków powietrznych⁴³

Mnożniki kwoty bazowej:

- 1) do 0,10 – jeżeli żołnierz pełnił służbę wojskową na stanowiskach objętych prawem do dodatku do 10 lat;
- 2) do 0,20 – jeżeli żołnierz pełnił służbę wojskową na stanowiskach objętych prawem do dodatku od 10 do 20 lat;
- 3) do 0,30 – jeżeli żołnierz pełnił służbę wojskową na stanowiskach objętych prawem do dodatku powyżej 20 lat.

Mnożniki, o których mowa powyżej w pkt. 1–3, ulegają zwiększeniu, kiedy dotyczy to obsługi bezpośredniej:

- 1) samolotów wielozadaniowych F-16 lub śmigłowców pokładowych lotnictwa Marynarki Wojennej – o 0,10;
- 2) statków powietrznych przeznaczonych do wykonywania zadań transportu powietrznego o statusie HEAD – o 0,20.

3) dodatek specjalny za pełnienie służby w składzie załóg jednostek pływających Marynarki Wojennej wychodzących na morze⁴⁴

Żołnierz zawodowy zajmujący etatowe stanowisko służbowe w składzie załogi okrętów bojowych oraz bazowych środków pływających Marynarki Wojennej, który wypływa na morze na tej lub innej jednostce pływającej Marynarki Wojennej, otrzymuje **dodatek specjalny, ustalony przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej określonych w poniższej tabeli (tabela 4.2).**

Mnożniki kwoty bazowej:

⁴³ § 13 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁴⁴ § 14 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

Tabela 4.2⁴⁵

Rodzaj jednostki pływającej	Mnożnik kwoty bazowej, w zależności od czasu służby w składach etatowych załóg jednostek pływających		
	do 5 lat	powyżej 5 lat do 10 lat	powyżej 10 lat
Grupa I – OKRĘTY BOJOWE – Okręty Podwodne	0,40	0,50	0,60
Grupa I – OKRĘTY BOJOWE – Zasadnicze Nawodne Okręty Bojowe – Patrolowe Jednostki Pływające – Okręty Wojny Minowej – Desantowe Jednostki Pływające Grupa II – JEDNOSTKI POMOCNICZE – Okręty Wsparcia i Zabezpieczenia Bojowego – Zbiornikowce – Okręty Zabezpieczenia Bazowania	0,20	0,30	0,40
Grupa III – BAZOWE ŚRODKI PŁYWAJĄCE – Kutry Zabezpieczenia Specjalistycznego – Barki – Inne Jednostki Pomocnicze	0,15	0,20	0,30
GRUPA IV – JACHTY MARYNARKI WOJENNEJ			

Powyższy dodatek specjalny przyznaje się żołnierzowi zawodowemu, który w składzie załogi jednostki pływającej Marynarki Wojennej przebywa na morzu w łącznym wymiarze nie niższym niż 30 dni w ciągu roku kalendarzowego, w czasie nie krótszym niż 6 godzin dziennie⁴⁶.

Żołnierzowi zawodowemu nieuprawnionemu do tego dodatku specjalnego przyznaje się 1/30 stawki wyliczonej z użyciem jednego z mnożników określonych w tabeli 4.2 za każdy dzień zaokrętowania i przebywania co najmniej 6 godzin na morzu⁴⁷.

⁴⁵ § 14 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁴⁶ § 14 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁴⁷ Ibidem.

4) dodatek specjalny za wykonywanie prac podwodnych z użyciem sprzętu nurkowego⁴⁸

Jest on ustalany przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej:

- 0,60 – prace podwodne w łącznym wymiarze powyżej 1500 godzin;
- 0,50 – prace podwodne w łącznym wymiarze powyżej 1000 do 1500 godzin;
- 0,40 – prace podwodne w łącznym wymiarze powyżej 500 do 1000 godzin;
- 0,30 – prace podwodne w łącznym wymiarze do 500 godzin.

Podane mnożniki kwoty bazowej ulegają zwiększeniu:

- o 0,30 – za wykonywane w sprzęcie nurkowym głębokie nurkowania i prace podwodne pod powierzchnią wody lub w komorach hiperbarycznych na głębokościach większych niż 50 m;
- od 0,10 do 0,30 – za pełnienie funkcji kierowników prac podwodnych;
- od 0,10 do 0,40 – za pełnienie funkcji kierownika podwodnych działań: bojowych, minerskich, inżynierskich i ratowniczych.

Łączna suma zwiększeń nie może przekraczać 0,60 mnożnika kwoty bazowej⁴⁹.

Warunkiem uzyskania dodatku specjalnego za wykonywanie prac podwodnych z użyciem sprzętu nurkowego jest przebywanie przez żołnierza zawodowego w ciągu roku kalendarzowego pod powierzchnią wody w wymiarze nie niższym niż 15, 30 lub 45 godzin – w zależności od rodzaju sprzętu nurkowego i głębokości prac.

W przypadku wykonywania w ciągu roku kalendarzowego przez żołnierza zawodowego prac podwodnych w różnym sprzęcie nurkowym czas pobytu pod powierzchnią wody:

- w sprzęcie nurkowym przy wykonywaniu nurkowania głębokiego i prac podwodnych pod powierzchnią wody lub w komorach hiperbarycznych na głębokościach większych niż 50 metrów przelicza się przy zastosowaniu współczynnika 3,0;
- w autonomicznych aparatach nurkowych o zamkniętym obiegu tlenu albo o zamkniętym lub półzamkniętym obiegu mieszaniny oddechowej przelicza się przy zastosowaniu współczynnika 1,5.

⁴⁸ § 16 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁴⁹ § 16 ust. 2 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

Żołnierzowi zawodowemu otrzymującemu dodatek specjalny, który w okresie roku kalendarzowego nie wykonał liczby godzin prac podwodnych, określonych w rozporządzeniu, począwszy od dnia 1 stycznia następnego roku kalendarzowego przyznaje się dodatek specjalny w wysokości obniżonej do 1/15, 1/30 bądź 1/45 stawki dodatku za godzinę, w zależności od rodzaju prac podwodnych⁵⁰.

Żołnierzowi zawodowemu nieuprawnionemu do tego dodatku specjalnego, który wykonuje prace podwodne z użyciem sprzętu nurkowego albo w warunkach sztucznie podwyższonego ciśnienia atmosferycznego, przyznaje się za każdą godzinę wykonywania tych prac dodatek specjalny w wysokości 1/30 miesięcznej stawki dodatku specjalnego wypłacanej żołnierzowi uprawnionego do takiego dodatku⁵¹.

5) dodatek specjalny za wykonywanie skoków ze spadochronem, dla żołnierza zawodowego, który w ramach obowiązków na zajmowanym stanowisku służbowym wykonuje skoki ze spadochronem⁵²

Mnożniki kwoty bazowej:

- 0,45 – za 1000 skoków ze spadochronem;
- 0,40 – powyżej 500 do 1000 skoków ze spadochronem;
- 0,35 – powyżej 300 do 500 skoków ze spadochronem;
- 0,30 – powyżej 100 do 300 skoków ze spadochronem;
- 0,20 – do 100 skoków ze spadochronem.

Dodatek specjalny, o którym mowa powyżej przyznaje się żołnierzowi zawodowemu (innemu niż określony w pkt. 5), który w ramach szkolenia jednostek lub pododdziałów wojskowych objętych szkoleniem spadochronowym wykonuje w ciągu roku kalendarzowego co najmniej 5 skoków ze spadochronem.

Mnożniki kwoty bazowej, o których mowa powyżej, **zwiększa się o 0,30** żołnierzowi zawodowemu pełniącemu służbę w charakterze wojskowego instruktora spadochronowego⁵³, jeżeli w ramach szkolenia jednostek wojskowych objętych szkoleniem spadochronowym, wykonuje w ciągu roku kalendarzowego co najmniej 20 skoków ze spadochronem⁵⁴:

⁵⁰ § 16 ust. 7 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁵¹ § 17 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁵² § 18 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁵³ § 18 ust. 2 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁵⁴ § 18 ust. 3 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

Żołnierzowi zawodowemu otrzymującemu omawiany dodatek specjalny, który w okresie roku kalendarzowego nie wykonał przedstawionej powyżej normy skoków, począwszy od dnia 1 stycznia następnego roku kalendarzowego przyznaje się dodatek specjalny w wysokości 1/20 miesięcznej stawki dodatku lub 1/5 miesięcznej stawki dodatku specjalnego za wykonywanie skoków ze spadochronem – w zależności od charakteru jego służby.

Żołnierzowi zawodowemu nieuprawnionemu do tego dodatku specjalnego przyznaje się za każdy skok ze spadochronem wykonany w trakcie szkolenia jednostek lub pododdziałów wojskowych objętych szkoleniem spadochronowym dodatek specjalny w wysokości 1/30 miesięcznej stawki dodatku ustalonej przy zastosowaniu mnożnika 0,20⁵⁵.

6) dodatek specjalny za wykonywanie zadań polegających na bezpośrednim fizycznym zwalczaniu terroryzmu lub uczestniczenie w szkoleniu w tym zakresie w Jednostce Wojskowej Nr 2305⁵⁶

Za wykonywanie powyższych zadań żołnierz zawodowy otrzymuje dodatek specjalny o charakterze stałym, ustalany **przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej określonych w tabeli (tabela 4.3).**

Tabela 4.3⁵⁷

Rodzaj zajmowanego stanowiska służbowego, ze względu na stopień etatowy stanowiska	Mnożnik kwoty bazowej, w zależności od czasu służby pełnionej w jednostce wojskowej nr 2305		
	do 3 lat	powyżej 3 lat do 6 lat	powyżej 6 lat
stanowisko przewidziane dla oficera starszego	od 1,10 do 1,30	od 1,40 do 1,80	od 1,90 do 2,20
stanowisko przewidziane dla oficera młodszego	od 0,90 do 1,10	od 1,20 do 1,30	od 1,40 do 1,60
stanowisko przewidziane dla podoficera lub szeregowego zawodowego	od 0,80 do 0,90	od 1,00 do 1,10	od 1,20 do 1,40

⁵⁵ § 19 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁵⁶ Jednostka Wojskowa GROM.

⁵⁷ § 20 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

- 7) **dodatek specjalny przyznawany żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe w komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, dowództwie Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowództwie Komponentu Wojsk Specjalnych lub Centrum Szkolenia Wojsk Specjalnych, który przez łączny okres co najmniej 10 lat wykonywał zadania polegające na bezpośrednim fizycznym zwalczaniu terroryzmu lub szkoleniu w tym zakresie w Jednostce Wojskowej Nr 2305⁵⁸**

Wyżej wymienionym żołnierzom przysługuje dodatek specjalny o charakterze stałym w kwocie ustalonej w ostatnim miesiącu służby wojskowej w Jednostce Wojskowej Nr 2305. Dodatek ten wypłaca się żołnierzowi przez okres zajmowania stanowisk służbowych w wymienionych powyżej komórkach organizacyjnych, nie dłużej jednak niż przez łączny okres 6 lat od dnia zwolnienia ze stanowiska służbowego w Jednostce Wojskowej Nr 2305.

- 8) **dodatek specjalny za pełnienie służby w Żandarmerii Wojskowej⁵⁹**

Żołnierz zawodowy pełniący służbę w Żandarmerii Wojskowej, zajmujący stanowisko służbowe określone **grupą osobową operacyjno-rozpoznawczą lub dochodzeniowo-śledczą**, otrzymuje dodatek specjalny o charakterze stałym, ustalony przy zastosowaniu mnożnika kwoty bazowej do 0,60.

Żołnierz zawodowy pełniący służbę w **Oddziale Specjalnym Żandarmerii Wojskowej w Warszawie**, który wykonuje **zadania polegające na bezpośrednim fizycznym zwalczaniu terroryzmu lub uczestniczy w szkoleniu w tym zakresie**, otrzymuje dodatek specjalny o charakterze stałym, ustalony przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej (patrz Tabela 4.4).

⁵⁸ § 20 a rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁵⁹ § 21 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

Tabela 4.4⁶⁰

Rodzaj zajmowanego stanowiska służbowego, ze względu na stopień etatowy stanowiska	Mnożnik kwoty bazowej, w zależności od czasu służby pełnionej w oddziale specjalnym Żandarmerii Wojskowej w Warszawie		
	do 3 lat	powyżej 3 lat do 6 lat	powyżej 6 lat
stanowisko przewidziane dla oficera starszego	od 1,10 do 1,30	od 1,40 do 1,80	od 1,90 do 2,20
stanowisko przewidziane dla oficera młodszego	od 0,90 do 1,10	od 1,20 do 1,30	od 1,40 do 1,60
stanowisko przewidziane dla podoficera lub szeregowego zawodowego	od 0,80 do 0,90	od 1,00 do 1,10	od 1,20 do 1,40

Żołnierz zawodowy pełniący służbę wojskową w Żandarmerii Wojskowej na innym stanowisku służbowym niż wymienione w powyższej tabeli otrzymuje dodatek specjalny o charakterze stałym, ustalony przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej do 0,20 (jeżeli pełnił on zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych w Żandarmerii Wojskowej do 10 lat) lub do 0,30 (w przypadku pełnienia tej służby powyżej 10 lat).

9) dodatek specjalny za pełnienie służby w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego lub w Służbie Wywiadu Wojskowego⁶¹

Przy przyznawaniu żołnierzowi zawodowemu tego dodatku specjalnego uwzględnia się sposób wywiązywania się z obowiązków służbowych, zakres tych obowiązków oraz posiadane kwalifikacje zawodowe. Wysokości mnożników wynoszą od 0,04 do 3,5 kwoty bazowej.

10) dodatek specjalny za wykonywanie czynności polegających na rozminowywaniu terenu lub jego oczyszczaniu z przedmiotów wybuchowych albo niebezpiecznych⁶²

Żołnierz zawodowy pełniący służbę wojskową w etatowych patrolach saperskich, który wykonuje czynności polegające na rozminowywaniu terenu lub jego oczyszczaniu

⁶⁰ § 21 ust. 2 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁶¹ § 22 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁶² § 23 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia. Przy przyznawaniu żołnierzowi zawodowemu tego dodatku specjalnego uwzględnia się stopień niebezpieczeństwa utraty zdrowia lub życia oraz inne uciążliwości i niebezpieczeństwa w trakcie wykonywania tych czynności, a także poziom wyszkolenia specjalistycznego żołnierza.

z przedmiotów wybuchowych albo niebezpiecznych, otrzymuje **dodatek specjalny o charakterze stałym z zastosowaniem mnożnika do wysokości 0,60 kwoty bazowej.**

11) dodatek specjalny za pełnienie służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych⁶³

Mnożnik kwoty bazowej wynosi:

- przy pierwszym stopniu szkodliwości lub uciążliwości – **0,05**;
- przy drugim stopniu szkodliwości lub uciążliwości – **0,06**;
- przy trzecim stopniu szkodliwości lub uciążliwości – **0,08**;
- przy czwartym stopniu szkodliwości lub uciążliwości – **0,12**.

12) dodatek specjalny za wykonywanie zadań ratowniczych oraz związanych z zapobieganiem skutkom klęsk żywiołowych lub ich usuwaniem⁶⁴

Żołnierzowi zawodowemu wykonującemu poza macierzystą jednostką wojskową powyżej opisane zadania przyznaje się dodatek specjalny w wysokości **0,03 kwoty bazowej za każdą rozpoczętą dobę** wykonywania tych zadań⁶⁵.

b) Dodatek służbowy⁶⁶

Żołnierz zawodowy otrzymuje dodatek służbowy za pełnienie zawodowej służby wojskowej na określonych stanowiskach dowódczych i kierowniczych lub samodzielnych albo w określonych jednostkach wojskowych. **Jest to dodatek o charakterze stałym** wyliczany przy zastosowaniu **mnożników kwoty bazowej⁶⁷**, która to kwota wynosi **1500 zł**, i przysługuje na stanowiskach:

⁶³ § 24 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia. Stanowiskami służbowymi, na których pełnienie służby wojskowej jest szkodliwe dla zdrowia lub uciążliwe, są stanowiska, z których zakresu zadań wynika konieczność wykonywania obowiązków służbowych przez co najmniej połowę obowiązującego miesięcznego czasu służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, których wykaz jest określony w załączniku do rozporządzenia.

⁶⁴ § 25 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁶⁵ Dodatku tego nie wypłaca się jeżeli żołnierz otrzymuje dodatek za udział w etatowych patrolach saperskich, podczas których wykonuje czynności polegające na rozminowywaniu terenu lub jego oczyszczaniu z przedmiotów wybuchowych albo niebezpiecznych.

⁶⁶ Art. 80 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

⁶⁷ § 26 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia, kwota bazowa dla wszystkich dodatków jest zapisana § 2 rozporządzenia.

- 1) **dowódcy** batalionu, dywizjonu, eskadry, okrętu II rangi lub grupy okrętów albo głównego księgowego w jednostce sektora finansów publicznych realizującej wydatki publiczne, komendanta szkoły podoficerskiej – **od 0,10 do 0,30**;
 - 2) **dowódcy** kompanii, baterii, klucza, szwadronu, grupy pomocniczych jednostek pływających lub grupy ratownictwa morskiego albo okrętu III lub IV rangi – **od 0,05 do 0,20**;
 - 3) **szefa pododdziału** albo **bosmana okrętowego** – **od 0,03 do 0,05**;
 - 4) **lekarza** lub **lekarza dentysty**⁶⁸:
 - a) w wojskowej komisji lekarskiej – **od 0,70 do 1,00**,
 - b) w komórkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej, dowództwach Rodzajów Sił Zbrojnych, Inspektoracie Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowództwie Garnizonu Warszawa, Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej – **od 0,10 do 0,30**,
 - c) w jednostce wojskowej pokrywającej wydatki z budżetu państwa, innej niż wymienione powyżej – **od 0,30 do 0,50**;
 - 5) **kontrolera ruchu lotniczego** – **od 0,30 do 0,60**⁶⁹
- Mnożniki kwoty bazowej kontrolera ruchu lotniczego** zwiększa się żołnierzowi zawodowemu z tytułu posiadania każdego kolejnego wpisanego do licencji⁷⁰:
- uprawnienia – **o 0,20**;
 - uprawnienia uzupełniającego instruktorskiego – **o 0,50**;
- 6) **nawigatora** naprowadzania albo wysuniętego nawigatora naprowadzania lotnictwa – **od 0,20 do 0,60**⁷¹;

⁶⁸ Przysługuje żołnierzom zawodowym posiadającym prawo wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentysty (§ 26 ust 4. rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia).

⁶⁹ Stanowiskami służbowymi kontrolerów ruchu lotniczego w rozumieniu rozporządzenia są stanowiska służbowe, które w etatach jednostek wojskowych oznaczono cechą korpusu osobowego sił powietrznych – 22 oraz cechą grupy osobowej ruchu lotniczego E. Dodatek ten przyznaje się żołnierzowi zawodowemu posiadającemu licencję wojskowego kontrolera ruchu lotniczego co najmniej z jednym uprawnieniem na okres nie dłuższy niż czas ważności uprawnienia wpisanego do licencji.

⁷⁰ W przypadku utraty ważności uprawnień wpisanych do licencji lub ich czasowego zawieszenia, mnożnik kwoty bazowej ulega obniżeniu o 0,20 za każde uprawnienie i o 0,50 za uprawnienie uzupełniające instruktorskie.

⁷¹ Stanowiskami służbowymi nawigatora naprowadzania albo wysuniętego nawigatora naprowadzania lotnictwa są stanowiska służbowe, które w etatach jednostek wojskowych oznaczono cechą korpusu osobowego sił powietrznych – 22 oraz cechą grupy osobowej nawigatorów naprowadzania – C, oraz symbolem specjalności wojskowej nawigator naprowadzania – 02 lub 22 albo symbolem specjalności wojskowej – 04 lub 24. Dodatek ten przyznaje się żołnierzowi zawodowemu na czas posiadania wymaganych kwalifikacji i uprawnień nawigatora naprowadzania lub wysuniętego nawigatora naprowadzania lotnictwa.

7) **szefa służby** (szefa zaopatrzenia) w: wydziale materiałowym (sekcji materiałowej), wydziale technicznym (sekcji technicznej) albo sekcji techniki lotniczej lub morskiej wojskowego oddziału gospodarczego, bazy lotnictwa, komendy portu wojennego, brygady logistycznej, oddziału zabezpieczenia oraz szefa sekcji w wydziale: materiałowym, technicznym albo techniki lotniczej regionalnej bazy logistycznej – od **0,10 do 0,25**;

8) **za służbę w Jednostce Wojskowej Nr 5949 lub w Jednostce Wojskowej Nr 3860 albo w Centrum Projektów Informatycznych**, oznaczonego cechą korpusu osobowego kryptologii i cyberbezpieczeństwa – 29, cechą grupy osobowej kryptologii – A albo cechą grupy osobowej cyberbezpieczeństwa – B albo cechą korpusu osobowego łączności i informatyki – 28, cechą grupy osobowej projektowo-programowej informatyki – C – przysługuje dodatek w wysokości **od 0,30 do 1,40**⁷².

Żołnierzowi zawodowemu, który przez okres roku kalendarzowego zajmował jedno ze stanowisk służbowych – wymienionych w tym punkcie – przyznaje się po zakończeniu roku kalendarzowego **jednorazowy dodatek służbowy w wysokości od 100% do 620%** kwoty miesięcznego dodatku służbowego przyznanego za grudzień roku kalendarzowego, za który dodatek przysługuje⁷³;

9) **za służbę w Inspektoracie Uzbrojenia**, wykonującemu czynności w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego – **od 0,50 do 1,00**⁷⁴;

10) **za służbę w korpusie osobowym sprawiedliwości i obsługi prawnej**⁷⁵:

a) radcy prawnego:

- w komórkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej – **0,60**,
- w dowództwach Rodzajów Sił Zbrojnych, Inspektoracie Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowództwie Garnizonu Warszawa, Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej – **0,40**,
- w innych jednostkach organizacyjnych niż wymienione powyżej – **0,20**⁷⁶,

⁷² § 26 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁷³ Przy przyznawaniu tego jednorazowego dodatku służbowego uwzględnia się zakres zadań lub czynności realizowanych przez żołnierza, stopień ich trudności i złożoności, a także stopień wywiązywania się żołnierza z powierzonych zadań lub czynności oraz posiadane przez żołnierza kwalifikacje.

⁷⁴ § 28 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁷⁵ § 28 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁷⁶ Dodatek służbowy dla radcy prawnego przyznaje się żołnierzowi zawodowemu zajmującemu stanowisko służbowe oznaczone cechą korpusu osobowego sprawiedliwości i obsługi prawnej – 46, cechą grupy osobowej obsługi prawnej – C oraz cechą specjalności wojskowej – 02, bez względu na nazwę zajmowanego stanowiska

b) referenta prawnego:

- w komórkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej – **0,30**,
- w dowództwach Rodzajów Sił Zbrojnych, Inspektoracie Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowództwie Garnizonu Warszawa, Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej – **0,20**,
- w innych jednostkach organizacyjnych niż wymienione powyżej – **0,10**⁷⁷;

11) żołnierz zawodowy otrzymuje **dodatek służbowy o charakterze stałym, z tytułu pełnienia służby w wymienionych poniżej jednostkach organizacyjnych, ustalony przy zastosowaniu następujących mnożników kwoty bazowej**⁷⁸:

- a) w ataszacie obrony przy przedstawicielstwie dyplomatycznym Rzeczypospolitej Polskiej – **do 0,50**;
- b) w Oddziale Specjalnym Żandarmerii Wojskowej w Warszawie – **do 0,30**;
- c) w Jednostce Wojskowej Nr 4101 albo w Jednostce Wojskowej Nr 4026 w **wysokości określonej w tabeli 4.5:**

Tabela 4.5⁷⁹

Rodzaj zajmowanego stanowiska służbowego, ze względu na stopień etatowy stanowiska	Mnożnik kwoty bazowej, w zależności od czasu służby pełnionej w jednostce wojskowej nr 4101 lub w jednostce wojskowej nr 4026		
	do 3 lat	od 3 do 6 lat	powyżej 6 lat
stanowisko przewidziane dla oficera starszego	od 1,10 do 1,30	od 1,40 do 1,80	od 1,90 do 2,20
stanowisko przewidziane dla oficera młodszego	od 0,90 do 1,10	od 1,20 do 1,30	od 1,40 do 1,60
stanowisko przewidziane dla podoficera lub szeregowego zawodowego	od 0,80 do 0,90	od 1,00 do 1,10	od 1,20 do 1,40

służbowego, który posiada aktualne prawo wykonywania zawodu radcy prawnego. Dodatek ten przyznaje się żołnierzowi zawodowemu zajmującemu stanowisko służbowe oznaczone cechą korpusu osobowego sprawiedliwości i obsługi prawnej – 46, cechą grupy osobowej obsługi prawnej – C oraz cechą specjalności wojskowej – 01 i 03, bez względu na nazwę stanowiska, który ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej.

⁷⁷ Dodatek referenta prawnego przyznaje się żołnierzowi zawodowemu zajmującemu stanowisko służbowe oznaczone cechą korpusu osobowego sprawiedliwości i obsługi prawnej – 46, cechą grupy osobowej obsługi prawnej – C oraz cechą specjalności wojskowej – 01 i 03, bez względu na nazwę stanowiska, który ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej. Dodatek ten **zwiększa się o 0,10** żołnierzom zawodowym posiadającym aktualne prawo wykonywania zawodu radcy prawnego albo ukończoną aplikację legislacyjną.

⁷⁸ § 27 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁷⁹ § 27 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

d) w Jednostce Wojskowej Nr 3940 albo w Jednostce Wojskowej Nr 4724 w wysokości określonej w tabeli 4.6:

Tabela 4.6⁸⁰

Rodzaj zajmowanego stanowiska służbowego, ze względu na stopień etatowy stanowiska	Mnożnik kwoty bazowej, w zależności od czasu służby pełnionej w jednostce wojskowej nr 3940 lub w jednostce wojskowej nr 44724		
	do 3 lat	od 3 do 6 lat	powyżej 6 lat
stanowisko przewidziane dla oficera starszego	od 0,40 do 0,60	od 0,80 do 1,20	od 1,30 do 1,60
stanowisko przewidziane dla oficera młodszego	od 0,30 do 0,50	od 0,50 do 0,70	od 0,80 do 1,00
stanowisko przewidziane dla podoficera lub szeregowego zawodowego	od 0,10 do 0,30	od 0,40 do 0,50	od 0,60 do 0,80

e) w Dowództwie Komponentu Wojsk Specjalnych, 7 eskadrze działań specjalnych, Centrum Szkolenia Wojsk Specjalnych, Ośrodku Szkolenia Poligonowego Wojsk Specjalnych – **do 0,50**;

f) w Jednostce Wojskowej Nr 2305 – **do 0,90**;

g) w Pułku Reprezentacyjnym Wojska Polskiego – **do 0,30**;

h) w Jednostce Wojskowej Nr 4198 lub w Jednostce Wojskowej Nr 1155, w przypadku zajmowania stanowiska służbowego oznaczonego cechą korpusu osobowego sił powietrznych – 22 oraz:

- cechą grupy osobowej pilotów– B – **do 0,50**,
- cechą grupy osobowej pokładowej – D – **do 0,30**;

12) Żołnierz zawodowy wyznaczony na stanowisko służbowe w dowództwie Rodzajów Sił Zbrojnych, który przez łączny okres co najmniej 10 lat pełnił służbę w Jednostce Wojskowej Nr 4101 lub w Jednostce Wojskowej Nr 4026, otrzymuje dodatek służbowy o charakterze stałym w kwocie ustalonej w ostatnim miesiącu służby wojskowej w tych jednostkach. Dodatek ten wypłaca się żołnierzowi przez okres zajmowania stanowisk służbowych w dowództwach Rodzajów Sił Zbrojnych, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat od dnia objęcia pierwszego stanowiska służbowego w dowództwie Rodzajów Sił Zbrojnych.

⁸⁰ § 27 ust. 1 pkt 3a rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

c) Dodatek za długoletnią służbę wojskową⁸¹

Dodatek za długoletnią służbę wojskową, który jest dodatkiem o charakterze stałym, przyznaje się żołnierzowi zawodowemu w wysokości:

- 3% uposażenia zasadniczego po 3 latach służby;
- 6% po 6 latach;
- 9% po 9 latach;
- 12% po 12 latach;
- 15% po 15 latach.

Następnie za każdy rok służby wojskowej pełnionej ponad 15 lat zwiększa się o kwotę 1% należnego uposażenia zasadniczego, nie więcej jednak niż do wysokości 35% po 35 latach służby wojskowej;

d) Dodatek motywacyjny⁸²

Dodatek ten **ma charakter stały** i jest ustalany przy zastosowaniu **mnożników kwoty bazowej**⁸³, która to kwota wynosi **1500 zł**. Jest przyznawany żołnierzom zawodowym pełniącym służbę w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych za uzyskanie w opinii służbowej oceny co najmniej dobrej oraz posiadanie klasy kwalifikacyjnej w specjalności zgodnej z zajmowanym stanowiskiem służbowym⁸⁴.

- 1) **0,07** – trzecia klasa kwalifikacyjna;
- 2) **0,10** – druga klasa kwalifikacyjna;
- 3) **0,17** – pierwsza klasa kwalifikacyjna;
- 4) **0,27** – mistrzowska klasa kwalifikacyjna⁸⁵.

⁸¹ § 29 ust.1 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁸² Art. 80 ust. 1 pkt 4 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

⁸³ § 2 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁸⁴ § 31 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁸⁵ W przypadku uzyskania przez żołnierza klas kwalifikacyjnych w specjalnościach wojskowych zgodnych z zajmowanym stanowiskiem służbowym, w razie oznaczenia stanowiska służbowego więcej niż jedną specjalnością wojskową, żołnierzowi przysługuje jeden dodatek motywacyjny, w wysokości ustalonej dla posiadanej najwyższej klasy kwalifikacyjnej.

e) Dodatek funkcyjny⁸⁶

Dodatek funkcyjny jest dodatkiem o charakterze stałym, ustalonym przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej, wynoszącej 1500 zł⁸⁷:

- 1) w razie powierzenia funkcji organu jednoosobowego uczelni wojskowej lub jego zastępcy – **do 2,2**;
- 2) w razie powierzenia funkcji kierownika jednostki organizacyjnej tej uczelni lub jego zastępcy – **do 1,5**;
- 3) żołnierzowi będącemu nauczycielem akademickim w razie powierzenia jednej z powyższych funkcji w instytucie badawczym – **do 1,6**⁸⁸

f) Dodatek kompensacyjny⁸⁹

Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu, w szczególnym trybie⁹⁰, na wyższe stanowisko służbowe przysługuje dodatek kompensacyjny⁹¹. Wysokość dodatku to różnica między stawką uposażenia zasadniczego na stanowisku po mianowaniu, a stawką należną na stanowisku poprzednim. Przyznawany dodatek kompensacyjny ma charakter stały⁹².

⁸⁶ Art. 80 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

⁸⁷ § 33 ust. 1 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁸⁸ Art. 25a ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. W razie powierzenia wymienionych poniżej funkcji stawka uposażenia zasadniczego otrzymywanego na zajmowanym stanowisku łącznie z dodatkiem funkcyjnym nie może przekraczać stawki uposażenia zasadniczego określonej dla wymienionej grupy uposażenia:

- 1) **prorektora** – 16C (9660 zł.);
- 2) **dziekana** lub **dyrektora instytutu** – 16B (9160 zł.);
- 3) **prodziekana** 16A (8720 zł.);
- 4) **dyrektora instytutu** – 16A (8720 zł.);
- 5) **kierownika zakładu** lub **katedry** albo zastępcy dyrektora instytutu 16 (8320 zł.);
- 6) **innych niż** wymienione w **pkt 4 i 5** funkcji – 15C (7850 zł.).

⁸⁹ Art. 80 ust. 1 pkt 6 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

⁹⁰ Art. 42d ustawy o służbie zasadniczej żołnierzy zawodowych.

⁹¹ § 34 rozporządzenia MON w sprawie dodatków do uposażenia.

⁹² W przypadku mianowania żołnierza zawodowego na wyższy stopień wojskowy, który jest niższy od stopnia etatowego zajmowanego przez żołnierza stanowiska służbowego, wysokość dodatku kompensacyjnego stanowi różnicę między stawką uposażenia zasadniczego należnego na zajmowanym stanowisku służbowym a stawką uposażenia zasadniczego w wysokości odpowiadającej najwyższej grupie uposażenia dla posiadanego stopnia wojskowego. Dodatek kompensacyjny ulega podwyższeniu w przypadku podwyższenia stawki uposażenia zasadniczego zajmowanego stanowiska służbowego. Dodatku kompensacyjnego nie wypłaca się w przypadku mianowania żołnierza zawodowego na stopień wojskowy odpowiadający stopniowi etatowemu zajmowanego stanowiska służbowego.

g) Dodatek wyrównawczy⁹³

W przypadku gdy miesięczne uposażenie żołnierza zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową na stanowisku służbowym sędziego sądu wojskowego albo prokuratora do spraw wojskowych jest niższe od miesięcznego wynagrodzenia przysługującego na równorzędnym stanowisku i pełnionej funkcji sędziego sądu powszechnego albo wysokości wynagrodzenia prokuratora na takim samym stanowisku i pełnionej funkcji, żołnierzowi przysługuje dodatek wyrównawczy w wysokości różnicy między tym wynagrodzeniem, a uposażeniem należnym na zajmowanym stanowisku.

Sposób ustalania wysokości dodatku wyrównawczego, a także terminy wypłacania dodatku określa rozporządzenie⁹⁴. Ustalając wysokość dodatku, określa się wysokość składników porównywanego wynagrodzenia⁹⁵. Wysokość porównywanego wynagrodzenia ustala się uwzględniając wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, dodatek za długoletnią pracę oraz dodatek specjalny, których zasady wypłacania i wysokość określają odpowiednie przepisy⁹⁶

h) Dodatek wojenny⁹⁷

W czasie wojny żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką, niezależnie od innych należności, przysługuje dodatek wojenny, którego wysokość została określona w stosownym rozporządzeniu⁹⁸.

⁹³ Art. 80 ust. 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

⁹⁴ § 2 rozporządzenia Prezydenta RP w sprawie sposobu ustalania wysokości dodatku wyrównawczego.

⁹⁵ Wysokość dodatku ustala:

- 1) sędziemu wojskowego sądu garnizonowego – prezes wojskowego sądu garnizonowego;
- 2) sędziemu wojskowego sądu okręgowego, prezesowi wojskowego sądu garnizonowego i jego zastępcy – prezes wojskowego sądu okręgowego;
- 3) prezesowi wojskowego sądu okręgowego i jego zastępcy – Minister Sprawiedliwości;
- 4) prokuratorowi do spraw wojskowych prokuratury rejonowej – prokurator rejonowy;
- 5) prokuratorowi do spraw wojskowych prokuratury okręgowej, zastępcy prokuratora rejonowego do spraw wojskowych – prokurator okręgowy;
- 6) prokuratorowi Departamentu do Spraw Wojskowych w Prokuraturze Krajowej, zastępcy prokuratora okręgowego do spraw wojskowych – Prokurator Krajowy;
- 7) zastępcy Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych – Prokurator Generalny.

Dodatek wypłaca się miesięcznie z góry, w pierwszym dniu roboczym miesiąca.

⁹⁶ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072 z późn. zm.) i ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66).

⁹⁷ Art. 151 ust.1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

⁹⁸ § 2 ust. 2 rozporządzenia RM w sprawie uposażenia w razie ogłoszenia mobilizacji.

Dodatek wojenny wynosi 20% stawki uposażenia zasadniczego⁹⁹, należnej żołnierzowi. W następujących przypadkach **jest on zwiększany o:**

- 1) **40% stawki uposażenia zasadniczego** należnej żołnierzowi – członkowi załogi bojowego statku powietrznego, który wykonuje loty, albo żołnierzowi pełniącemu służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305¹⁰⁰;
- 2) **30 % stawki uposażenia zasadniczego** należnej żołnierzowi – członkowi załogi innego niż wymieniony w pkt 1 statku powietrznego, który wykonuje loty;
- 3) **10 % stawki uposażenia zasadniczego** należnej żołnierzowi – członkowi załogi okrętu, który wychodzi na tym okręcie w morze, albo żołnierzowi pełniącemu służbę w pododdziale działań specjalnych.

Zgodnie z dyspozycją art. 102 ust. 5 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych **żołnierze pełniący służbę wojskową poza granicami państwa** w strefach działań wojennych są uprawnieni do dodatku wojennego. Stawka dodatku wojennego, wynosi¹⁰¹:

- **3% najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego** – za każdy dzień pobytu w strefie działań wojennych;
- **od 3% do 5% najniższego uposażenia** – za każdy dzień wykonywania zadań w strefie działań wojennych w warunkach związanych z bezpośrednim udziałem w akcjach o charakterze bojowym, akcjach zapobiegania aktom terroryzmu lub ich skutkom albo pełnieniem służby patrolowej, ochronnej lub z udziałem w konwojach.

i) Dodatek za rozłąkę¹⁰²

Żołnierzowi zawodowemu pozostającemu w związku małżeńskim lub posiadającemu dzieci pozostające na jego utrzymaniu, który w miejscu pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej w rozumieniu przepisów ustawy o zakwaterowaniu korzysta z zakwaterowania zbiorowego, któremu przydzielono miejsce w internacie lub w kwaterze internatowej bez prawa zamieszkiwania z członkami rodziny – przysługuje dodatek za rozłąkę i zwrot kosztów

⁹⁹ § 6 ust.1 rozporządzenia RM w sprawie uposażenia w razie ogłoszenia mobilizacji.

¹⁰⁰ Jednostka Wojskowa GROM.

¹⁰¹ § 7 rozporządzenia MON w sprawie należności żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁰² Art. 68 ust.1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

przejazdów odbywanych nie częściej niż raz w miesiącu do miejscowości zamieszkania członka rodziny i z powrotem.

Dodatek za rozłąkę ustala się w formie ryczału miesięcznego w **wysokości 18-krotności stawki diety** określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju¹⁰³.

j) Dodatkowe uposażenie roczne¹⁰⁴

Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową przez okres całego roku kalendarzowego nabywa prawo do dodatkowego uposażenia rocznego w wysokości **1/12 uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym** otrzymanego w roku kalendarzowym, za który dodatkowe uposażenie roczne przysługuje.

5. Nagrody

a) Nagroda jubileuszowa¹⁰⁵

- 1) po 20 latach czynnej służby wojskowej – 75%,
- 2) po 25 latach czynnej służby wojskowej – 100%,
- 3) po 30 latach czynnej służby wojskowej – 150%,
- 4) po 35 latach czynnej służby wojskowej – 200%,
- 5) po 40 latach czynnej służby wojskowej – 300%

– miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym.

b) Nagrody uznaniowe¹⁰⁶

Mogą być przyznawane w szczególności w związku z przejawianiem inicjatywy w służbie albo wykonywaniem zadań służbowych wymagających szczególnie dużego nakładu

¹⁰³ § 2 rozporządzenia MON w sprawach socjalno-bytowych.

¹⁰⁴ Art. 83 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁰⁵ Art. 85 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁰⁶ Art. 84 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

pracy, w tym poza określonym czasem służby, w skróconych terminach lub warunkach szczególnie utrudnionych. Warunkiem przyznania żołnierzowi zawodowemu nagrody uznaniowej jest uzyskiwanie wysokich wyników w wykonywaniu zadań służbowych. Żołnierzowi zawodowemu można również przyznać nagrodę uznaniową za wykonywanie zadań służbowych o wysokiej odpowiedzialności albo zadań wykraczających poza zwykłe obowiązki służbowe¹⁰⁷.

Środki finansowe uzyskane z tytułu zmniejszenia uposażeń żołnierzy zawodowych w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim przeznaczają się w całości na nagrody uznaniowe (zwiększają fundusz na nagrody uznaniowe i zapomogi) za wykonywanie zadań służbowych w zastępstwie żołnierzy zawodowych przebywających na zwolnieniach lekarskich¹⁰⁸.

Nagrody uznaniowe wypłaca się z funduszu tworzonego na nagrody uznaniowe i zapomogi, którego wysokość nie może być niższa niż 2,5% planowanych na dany rok kalendarzowy środków na uposażenia żołnierzy zawodowych¹⁰⁹. W roku 2021 nie tworzy się funduszu na nagrody uznaniowe i zapomogi¹¹⁰ – nagrody uznaniowe dla żołnierzy zawodowych mogą być przyznawane w ramach środków posiadanych na uposażenia żołnierzy zawodowych w sposób ustalony przez Ministra Obrony Narodowej¹¹¹.

c) Nagrody rzeczowe i pieniężne¹¹²

Ustawa o dyscyplinie wojskowej wśród wyróżnień przewiduje możliwość przyznania żołnierzowi zawodowemu nagrody rzeczowej lub nagrody pieniężnej. Nagrodę rzeczową może stanowić przedmiot o wartości nie wyższej od dwukrotności najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego, obowiązującego w dniu udzielenia tej nagrody¹¹³. Wysokość nagrody pieniężnej nie może być wyższa od dwukrotności uposażenia zasadniczego ostatnio otrzymanego przez wyróżnionego żołnierza¹¹⁴.

¹⁰⁷ Art. 84 ust. 1 d ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁰⁸ Art. 89c. 1. ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁰⁹ Art. 84 ust. 1b ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹¹⁰ Art. 38 ustawy o szczególnych rozwiązaniach budżetowych.

¹¹¹ Art. 39 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach budżetowych.

¹¹² Art. 11 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy o dyscyplinie wojskowej.

¹¹³ Art. 11 ust. 5 ustawy o dyscyplinie wojskowej.

¹¹⁴ Art. 11 ust. 6 ustawy o dyscyplinie wojskowej.

6. Inne świadczenia

a) Zapomogi¹¹⁵

Mogą być przyznawane w przypadku zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci członka rodziny oraz z innych przyczyn powodujących istotne pogorszenie warunków materialnych.

W roku 2021 tworzy się fundusz na zapomogi dla żołnierzy zawodowych w wysokości 0,25% planowanych na rok 2021 środków na uposażenia żołnierzy zawodowych¹¹⁶.

b) Zasiłki na zagospodarowanie¹¹⁷

Żołnierz zawodowy powołany do pełnienia zawodowej służby wojskowej otrzymuje **zasiłek na zagospodarowanie, w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym**. Przyznaje się go żołnierzowi zawodowemu tylko jeden raz w trakcie pełnienia zawodowej służby wojskowej:

- żołnierzowi służby stałej – po objęciu stanowiska służbowego;
- żołnierzowi służby kontraktowej – po zawarciu drugiego kontraktu.

c) Należności za przeniesienia służbowe, przesiedlenia¹¹⁸

Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe poza miejscowością stanowiącą siedzibę jednostki wojskowej lub wydzielonego pododdziału, w której żołnierz zajmował dotychczas stanowisko służbowe przysługują:

1) ryczałt z tytułu przeniesienia¹¹⁹

¹¹⁵ Art. 84 ust. 1 pkt 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹¹⁶ Art. 40 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach budżetowych. Zgodnie z art. 84 ust. 1 pkt. 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, fundusz na zapomogi i nagrody uznaniowe był tworzony w wysokości nie mniejszej niż 2,5% planowanych na dany rok kalendarzowy środków na uposażenia żołnierzy zawodowych.

¹¹⁷ Art. 82 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹¹⁸ Rozporządzenie MON w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia.

¹¹⁹ § 3 rozporządzenia MON w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia.

Wysokość ryczałtu z tytułu przeniesienia wynosi 50% najniższej stawki uposażenia zasadniczego żołnierza, zwanej „najniższym uposażeniem”;

- 2) **diety** – za czas przejazdu i pierwszą dobę pobytu w nowym miejscu pełnienia służby¹²⁰;
- 3) **ryczałt na pokrycie kosztów przejazdu**¹²¹ z miejsca stałego zamieszkania do nowego miejsca pełnienia służby w wysokości obowiązującej w dniu przejazdu żołnierza ceny biletu za przejazd pociągiem pospiesznym w klasie drugiej między dotychczasowym miejscem stałego zamieszkania żołnierza albo członków jego rodziny a nowym miejscem pełnienia służby;
- 4) **W przypadku przesiedlenia się żołnierza zawodowego do nowego miejsca pełnienia służby**, przysługują mu ponadto:

- **zasilek osiedleniowy, który wynosi**¹²²:
 - **250% najniższego uposażenia** – jeżeli żołnierz przesiedlił się z członkami rodziny;
 - **50% najniższego uposażenia** – jeżeli żołnierz jest samotny albo jeśli przesiedlił się bez członków rodziny.

W tym ostatnim przypadku po przesiedleniu się członków rodziny żołnierzowi przysługuje **zasilek osiedleniowy w wysokości 200% najniższego uposażenia**. W takim przypadku zasilek osiedleniowy ustala się przyjmując kwotę najniższego uposażenia z dnia przesiedlenia się członków rodziny.

Zasilek osiedleniowy nie przysługuje żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe w miejscowości, w której żołnierz lub jego małżonek posiada dom lub samodzielny lokal mieszkalny albo jest on zameldowany na pobyt stały.

- **zwrot kosztów przewozu urządzeń domowych**¹²³

Koszty przewozu urządzeń domowych między dotychczasowym miejscem stałego zamieszkania żołnierza lub członka jego rodziny a nowym miejscem

¹²⁰ § 4 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia MON w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia.

¹²¹ § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia MON w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia.

¹²² § 5 rozporządzenia MON w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia.

¹²³ § 6 rozporządzenie MON w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia.

pełnienia służby podlegają zwrotowi w wysokości udokumentowanej rachunkiem, nie większej jednak niż **200% najniższego uposażenia**.

5) Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu przez dowódcę jednostki wojskowej do wykonywania zadań służbowych poza stałym miejscem pełnienia służby, w kraju lub poza granicami państwa, przysługują następujące należności **za podróże służbowe**:¹²⁴

- a) **diety**;
- b) **zwrot kosztów**:
 - **przejazdu** na trasie od stałego miejsca pełnienia służby do miejscowości stanowiącej cel skierowania i z powrotem,
 - **noclegów** lub **ryczałt za nocleg**,
 - **dojazdu środkami komunikacji miejscowej** w formie ryczałtu;
- c) **zwrot innych niezbędnych i udokumentowanych wydatków** poniesionych w związku ze skierowaniem.

d) Należności związane z pełnieniem zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa¹²⁵

Ustawa o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych określa dwie formy pełnienia tej służby poza granicami państwa¹²⁶. Żołnierze zawodowi mogą być **wyznaczeni**¹²⁷ lub **skierowani**¹²⁸ do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa.

A. Żołnierze zawodowi są wyznaczeni do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa:

- a) w polskich przedstawicielstwach wojskowych przy organizacjach międzynarodowych lub przy międzynarodowych strukturach wojskowych,

¹²⁴ Art. 86 ust. 7 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹²⁵ Art. 102 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz rozporządzenie MON w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹²⁶ Art. 102 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹²⁷ Art. 102 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹²⁸ Art. 102 ust. 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

- b) bezpośrednio w strukturach organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych strukturach wojskowych,
- c) w ataszatach obrony przy przedstawicielstwach dyplomatycznych i w stałych przedstawicielstwach przy organizacjach międzynarodowych, podległych ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej "placówkami zagranicznymi",
- d) przy siłach zbrojnych albo przy innych strukturach obronnych państw obcych.

Żołnierzom zawodowym wyznaczonym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa w czasie zajmowania stanowiska służbowego poza granicami państwa przysługują, wypłacane w walucie polskiej lub obcej¹²⁹:

a) **jednorazowy zasilek adaptacyjny** – w przypadku wyznaczenia na okres powodujący zmianę miejsca zamieszkania. Wynosi on **300% kwoty bazowej**¹³⁰;

b) **należność zagraniczna**¹³¹ – na pokrycie zwiększonych kosztów związanych z pełnieniem obowiązków i funkcji poza granicami państwa, ustalona odpowiednio do zakresu ich pełnienia oraz kosztów utrzymania poza granicami państwa.

Przy **wyliczaniu należności pieniężnych** żołnierzy zawodowych **wyznaczonych do** pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa stosowane są **mnożniki stawki kwoty bazowej**¹³². **Kwota bazowa**¹³³ dla wyliczenia należności zagranicznej żołnierzom wyznaczonym do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa **jest ustalana oddzielnie dla każdego państwa**, w którym żołnierz pełni

¹²⁹ Art. 102 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹³⁰ § 6 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹³¹ § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹³² § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹³³ § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa odsyła do rozporządzenia PRM w sprawie dodatku zagranicznego (§ 5 ust. 2). Kwoty bazowe, w rozporządzeniu nazywane **dodatkiem zagranicznym bazowym**, dla poszczególnych państw określone zostały w załączniku nr 2 rozporządzenia PRM w sprawie dodatku zagranicznego. **Dodatek zagraniczny bazowy** w państwach przyjmujących, dla których nie został on określony do dnia 30 kwietnia 2014 r., oblicza się od kwoty bazowej określonej dla Stanów Zjednoczonych Ameryki (USA), wynoszącej **714 USD**, przy zastosowaniu wskaźników kosztów utrzymania w tych państwach, które to wskaźniki są wymienione w ostatnim Biuletynie Statystycznym Narodów Zjednoczonych, publikowanym w roku poprzedzającym rok, w którym dokonuje się obliczenia. W nowej ustawie z dnia 21 stycznia 2021 o służbie zagranicznej, która wejdzie w życie 15 czerwca 2021 r., zobowiązanie PRM do wydania omawianego rozporządzenia zawarte zostało w art. 54.

służbę, w wysokości określonej w rozporządzeniu PRM w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej, wydanych na podstawie art. 30 ustawy o służbie zagranicznej (patrz rozdział 2 pkt. VIII Korpus służby zagranicznej w I części raportu).

Żołnierz zawodowy wyznaczony do pełnienia służby poza granicami państwa otrzymuje należność zagraniczną w miesięcznej wysokości określonej przy zastosowaniu następujących mnożników stawki kwoty bazowej¹³⁴:

- 1) **6,9** – zajmujący stanowisko służbowe:
 - o stopniu etatowym nie niższym niż generała brygady (kontradmirala),
 - attaché obrony,
 - doradcy do spraw obronnych w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Brukseli,
 - starszego doradcy wojskowego w placówce zagranicznej innej niż wymieniona powyżej,
 - 2) **6,5** – zajmujący stanowisko służbowe przedstawiciela wojskowego o stopniu etatowym niższym niż generała brygady (kontradmirala) albo stanowisko służbowe szefa zespołu łącznikowego, szefa zarządu lub zastępcy attaché obrony,
 - 3) **6,0** – zajmujący inne niż wymienione w pkt 1 i 2 stanowisko służbowe przewidziane dla oficera starszego,
 - 4) **5,4** – zajmujący stanowisko służbowe przewidziane dla oficera młodszego,
 - 5) **5,0** – zajmujący stanowisko służbowe przewidziane dla podoficera,
 - 6) **4,5** – zajmujący stanowisko służbowe przewidziane dla szeregowego zawodowego.
- Żołnierzowi zawodowemu pełniącemu służbę w placówce zagranicznej stawkę należności zagranicznej **podwyższa się o 20% kwoty bazowej**.
- Żołnierzowi zawodowemu pełniącemu służbę na terytorium: Islamskiej Republiki Afganistanu, Republiki Środkowoafrykańskiej, Republiki Iraku, Jordańskiego Królestwa Haszymidzkiego, Państwa Katar, Państwa Kuwejt oraz Republiki Libańskiej **zwiększa się o 70% najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego**¹³⁵.

¹³⁴ § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹³⁵ § 1 i 2 Decyzji nr 56/MON Ministra Obrony Narodowej w sprawie zwiększenia należności zagranicznej.

Kwotę należności zagranicznej zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych wypłacanych miesięcznie żołnierzowi zawodowemu na podstawie przepisów obowiązujących w organizacji międzynarodowej, międzynarodowej strukturze wojskowej lub w siłach zbrojnych albo w innych strukturach obronnych państw obcych. W przypadku, gdy wypłacane żołnierzowi zawodowemu środki pieniężne są wyższe od kwoty należności zagranicznej, należność ta nie przysługuje.

B. Żołnierze zawodowi są skierowani do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa:

- a) w charakterze obserwatorów wojskowych lub osób posiadających status obserwatora wojskowego – do misji organizacji międzynarodowych lub sił wielonarodowych,
- b) do kwater głównych, dowództw lub sztabów misji organizacji międzynarodowych lub sił wielonarodowych,
- c) w składzie jednostek wojskowych użytych poza granicami państwa zgodnie z przepisami ustawy o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub w celu wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszniczych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom,
- d) w składzie jednostek wojskowych, których pobyt poza granicami państwa zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w punkcie B c (patrz wyżej), ma na celu udział w szkoleniach lub ćwiczeniach wojskowych, akcjach ratowniczych, poszukiwawczych lub humanitarnych albo w przedsięwzięciach reprezentacyjnych,
- e) w celu zabezpieczenia funkcjonowania jednostki wojskowej użytej zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w punkcie B c (patrz wyżej), w rejonie jej działania albo zapewnienia organizacji funkcjonowania i sprawowania działalności kontrolnej tej jednostki wojskowej w rejonie jej działania.

Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa przysługuje, wypłacana w walucie polskiej lub obcej, należność

zagraniczna¹³⁶, ustalona odpowiednio do rangi pełnionej funkcji i zakresu wykonywanych obowiązków służbowych, warunków zagrożenia utraty zdrowia lub życia występujących w miejscu pełnienia służby poza granicami państwa, a także uciążliwości wynikających z trudnych warunków klimatycznych lub zakwaterowania. Kwotę należności zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych wypłacanych miesięcznie żołnierzowi zawodowemu na podstawie przepisów obowiązujących w organizacji międzynarodowej lub w siłach wielonarodowych. W przypadku, gdy wypłacane żołnierzowi zawodowemu środki pieniężne są wyższe od kwoty należności zagranicznej, należność ta nie przysługuje. Przy ustalaniu wysokości środków pieniężnych wypłacanych żołnierzowi zawodowemu nie uwzględnia się środków przeznaczonych na zakwaterowanie i wyżywienie.

Przy wyliczaniu należności pieniężnych żołnierzy skierowanych do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa stosowane są **mnożniki stawki najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego**¹³⁷.

- Żołnierz zawodowy skierowany do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa **w charakterze obserwatora wojskowego** lub osoby posiadającej status obserwatora wojskowego – do misji organizacji międzynarodowych lub sił wielonarodowych otrzymuje **należność zagraniczną w miesięcznej wysokości określonej przy zastosowaniu mnożnika 2,2 stawki najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego**¹³⁸.
- Żołnierz zawodowy skierowany do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa **do kwater głównych, dowództw lub sztabów misji organizacji międzynarodowych lub sił wielonarodowych oraz w składzie jednostek wojskowych użytych poza granicami** w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub w celu wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroru lub ich skutkom¹³⁹ otrzymuje należność zagraniczną w miesięcznej wysokości, określonej przy zastosowaniu następujących **mnożników najniższego uposażenia**, jeżeli został skierowany do wykonywania zadań na stanowisku służbowym przewidzianym dla:

¹³⁶ § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹³⁷ § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹³⁸ § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹³⁹ § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

- 6,00 – generała broni (admirala floty);
- 5,50 – generała dywizji (wiceadmirala);
- 5,00 – generała brygady (kontradmirała);
- 3,80 – pułkownika (komandora);
- 3,50 – podpułkownika (komandora porucznika);
- 3,10 – majora (komandora podporucznika);
- 2,70 – kapitana (kapitana marynarki);
- 2,30 – porucznika (porucznika marynarki);
- 2,10 – podporucznika (podporucznika marynarki);
- 2,00 – starszego chorążego sztabowego (st. chor. sztabowego marynarki);
- 1,95 – chorążego (starszego chorążego marynarki);
- 1,90 – chorążego (chorążego marynarki);
- 1,85 – młodszego chorążego (młodszego chorążego marynarki);
- 1,80 – starszego sierżanta (starszego bosmana);
- 1,75 – sierżanta (bosmana);
- 1,70 – plutonowego (bosmanmata);
- 1,65 – starszego kaprala (starszego mata);
- 1,60 – kaprala (mata);
- 1,55 – starszego szeregowego (starszego marynarza);
- 1,50 – szeregowego (marynarza).

➤ Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu do pełnienia służby w składzie jednostek wojskowych użytych poza granicami państwa **w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub w celu wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, posiadającemu prawo wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentysty**, pełniącemu służbę w strefie działań wojennych stawkę należności zagranicznej wynikającą z przedstawionych powyżej uregulowań zwiększa się o¹⁴⁰:

1) **250% najniższego uposażenia** – jeżeli posiada co najmniej jedną z następujących specjalizacji lekarskich lub lekarsko–dentystycznych: anestezjologia i intensywna terapia, chirurgia ogólna, chirurgia szczękowo–twarzowa, choroby wewnętrzne,

¹⁴⁰ § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

diagnostyka laboratoryjna, epidemiologia, medycyna ratunkowa, medycyna rodzinna, medycyna transportu, ortopedia i traumatologia narządu ruchu, psychiatria, radiologia i diagnostyka obrazowa lub stomatologia zachowawcza z endodoncją;

2) **150% najniższego uposażenia** – innemu niż wymieniony w pkt 1 lekarzowi lub lekarzowi dentyście.

- Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu do pełnienia służby w składzie jednostek wojskowych użytych poza granicami państwa **w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub w celu wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, który wykonuje zadania związane z bezpośrednim udziałem w oczyszczaniu rejonu działania jednostki wojskowej z materiałów wybuchowych albo zadania polegające na unieszkodliwianiu tych materiałów** stawkę należności zagranicznej zwiększa się o **1% najniższego uposażenia za każdy dzień** wykonywania tych zadań¹⁴¹. Jeżeli wykonuje on poza rejonem stacjonowania jednostki wojskowej zadania w warunkach związanych z bezpośrednim udziałem w akcjach o charakterze bojowym, akcjach zapobiegania aktom terroryzmu lub ich skutkom albo pełnienia służby patrolowej, ochronnej lub z udziałem w konwojach stawka należności zagranicznej wynikająca **może zostać zwiększona od 10% do 30% najniższego uposażenia**¹⁴².
Żołnierzom zawodowym wykonującym zadania służbowe w rejonie działania jednostki wojskowej, w którym występują warunki zagrożenia utraty zdrowia lub życia albo trudne warunki klimatyczne lub zakwaterowania, stawki należności zagranicznych zwiększa się **od 20% do 70% kwoty najniższego uposażenia**¹⁴³.
- Żołnierz zawodowy skierowany do pełnienia służby **w składzie jednostek wojskowych, których pobyt poza granicami państwa ma na celu udział w szkoleniach lub ćwiczeniach wojskowych, akcjach ratowniczych, poszukiwawczych lub humanitarnych albo w przedsięwzięciach reprezentacyjnych**, za każdy dzień wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa otrzymuje należność zagraniczną **w wysokości 25% diety** ustalonej dla

¹⁴¹ § 4 ust. 4 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁴² § 4 ust. 5 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁴³ § 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

docelowego państwa skierowania¹⁴⁴ w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

W przypadku żołnierzy zawodowych **wykonujących zadania na jednostkach pływających Marynarki Wojennej**, dla których nie określono docelowego państwa skierowania albo określono kilka takich państw, wyboru państwa, którego stawka diety stanowi podstawę ustalenia wysokości należności zagranicznej, dokonuje bezpośredni przełożony dowódcy jednostki pływającej Marynarki Wojennej¹⁴⁵.

Żołnierze zawodowi (pkt. B. lit. d i e) wykonujący zadania służbowe w składzie jednostek wojskowych, których **pobyt poza granicami państwa ma na celu udział w szkoleniach lub ćwiczeniach wojskowych, akcjach ratowniczych, poszukiwawczych lub humanitarnych albo w przedsięwzięciach reprezentacyjnych, uczestniczący w szkoleniach lub ćwiczeniach wojskowych w składzie stałych zespołów morskich Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego oraz żołnierzy zawodowy wykonujący działania służbowe w celu zabezpieczenia funkcjonowania jednostki wojskowej** użytej zgodnie z przepisami ustawy o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, w rejonie jej działania albo zapewnienia organizacji funkcjonowania i sprawowania działalności kontrolnej tej jednostki wojskowej w rejonie jej działania – **otrzymują należność zagraniczną w miesięcznej wysokości ustalonej przy zastosowaniu przedstawionych powyżej mnożników najniższego uposażenia**, z tym że należność ustala się według stawek przewidzianych dla stanowiska służbowego oznaczonego stopniem wojskowym odpowiadającym stopniowi wojskowemu posiadanemu przez żołnierza¹⁴⁶.

- Niezależnie od formy pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, w obu przypadkach żołnierzowi zawodowemu przebywającemu w strefie działań wojennych przysługuje **dodatek wojenny**¹⁴⁷.

Stawka dodatku wojennego wynosi:

¹⁴⁴ § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁴⁵ § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁴⁶ § 5a ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁴⁷ § 7 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa. Opis zamieszczony w „dodatki” – pkt. 4 h.

- 1) **3% najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego** – za każdy dzień pobytu w strefie działań wojennych;
 - 2) **od 3% do 5% najniższego uposażenia** - za każdy dzień wykonywania zadań w strefie działań wojennych w warunkach związanych z bezpośrednim udziałem w akcjach o charakterze bojowym, akcjach zapobiegania aktom terroryzmu lub ich skutkom albo pełnieniem służby patrolowej, ochronnej lub z udziałem w konwojach¹⁴⁸.
- Żołnierzom zawodowym **wyznaczonym i skierowanym do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa** mogą również być przyznane inne należności pieniężne, odpowiednio do warunków pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa.
 - Żołnierzowi zawodowemu **skierowanym do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa**, o którym mowa w pkt B litery a – c albo **żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu do pełnienia służby zawodowej poza granicami państwa**, w przypadku jego **skierowania do wykonywania obowiązków służbowych w strefie działań wojennych** wypłaca się **jednorazową należność pieniężną** przeznaczoną na zakup indywidualnego sprzętu i wyposażenia wojskowego, w wysokości kwoty **najniższego uposażenia**¹⁴⁹. Należność tę wypłaca się również żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w pkt B litera d, skierowanemu poza granice państwa w celu uczestniczenia w szkoleniach lub ćwiczeniach wojskowych w składzie stałych zespołów morskich Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego¹⁵⁰.

e) Uposażenie żołnierza pobierającego naukę¹⁵¹

Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu na studia lub naukę do szkoły wojskowej albo niewojskowej oraz na staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą przysługuje uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne na stanowisku służbowym zajmowanym bezpośrednio przed skierowaniem.

¹⁴⁸ Nie dotyczy to żołnierzy zawodowych skierowanych do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa w celu zabezpieczenia funkcjonowania jednostki wojskowej użytej zgodnie z przepisami ustawy o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, w rejonie jej działania albo zapewnienia organizacji funkcjonowania i sprawowania działalności kontrolnej tej jednostki wojskowej w rejonie jej działania (§ 1 ust. 2 e rozporządzenia – pkt B e niniejszej części) – § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁴⁹ § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁵⁰ § 9 ust. 1a rozporządzenia w sprawie należności dla żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa.

¹⁵¹ Art. 91 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu na studia, staż, kurs lub specjalizację **za granicą** mogą być przyznane dodatkowo:

- 1) **stypendium** miesięczne na pokrycie kosztów utrzymania za granicą;
- 2) **zwrot kosztów zakwaterowania**;
- 3) **jednorazowy zwrot uzasadnionych wydatków** rzeczowych związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej, doktorskiej lub habilitacyjnej;
- 4) **zwrot kosztów przejazdów** i dojazdów;
- 5) **zwrot opłat wizowych**.

f) Bezpłatne świadczenia stomatologiczne oraz materiały stomatologiczne¹⁵²

Żołnierzom zawodowym przysługują bezpłatne dodatkowe świadczenia stomatologiczne oraz materiały stomatologiczne:

- 1) w razie wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej oraz na określonych stanowiskach służbowych;
- 2) w okresie przygotowania do pełnienia służby poza granicami państwa;
- 3) przez okres sześciu miesięcy po powrocie do kraju po zakończeniu służby poza granicami państwa.

Dodatkowe świadczenia zdrowotne lekarza dentysty i materiały stomatologiczne przysługują żołnierzowi zawodowemu zajmującemu stanowisko służbowe¹⁵³:

- 1) pilota samolotu lub instruktora-pilota samolotu naddźwiękowego, który wykonuje loty na tym samolocie;
- 2) w składzie załogi okrętu podwodnego Marynarki Wojennej, bez względu na nazwę tego stanowiska;

¹⁵² Art. 67a ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych i rozporządzenie MON w sprawie dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentysty.

¹⁵³ § 2 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentysty.

3) na którym, w ramach obowiązków wynikających z karty opisu stanowiska służbowego, wykonuje zadania pod wodą z użyciem sprzętu nurkowego, bez względu na nazwę tego stanowiska;

4) w jednostkach podległych Dowódcy Wojsk Specjalnych - Jednostce Wojskowej Nr 3940, Jednostce Wojskowej Nr 4026, Jednostce Wojskowej Nr 2305, Jednostce Wojskowej Nr 4101 oraz Jednostce Wojskowej Nr 4724 lub w Oddziale Specjalnym Żandarmerii Wojskowej, na którym wykonuje zadania polegające na bezpośrednim fizycznym zwalczaniu terroryzmu lub w tym zakresie uczestniczy w szkoleniu, bez względu na nazwę tego stanowiska służbowego.

Dodatkowe świadczenia zdrowotne lekarza dentysty i materiały stomatologiczne są zaspokajane w jednostce wojskowej, na zaopatrzeniu której pozostaje żołnierz zawodowy uprawniony do tych świadczeń¹⁵⁴.

g) Opieka lekarska¹⁵⁵

Żołnierze zawodowi są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego i korzystają ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Przysługują im coroczne bezpłatne badania profilaktyczne.

- Żołnierzom zawodowym w trakcie szkoleń poligonowych i ćwiczeń wojskowych (rejsów, lotów) przysługują bezpłatne świadczenia zdrowotne i bezpłatne zaopatrzenie w produkty lecznicze¹⁵⁶

- Żołnierze zawodowi skierowani do służby poza granicami państwa podlegają bezpłatnym badaniom lekarskim i psychologicznym oraz szczepieniom ochronnym.

- Żołnierzom zawodowym wyznaczonym lub skierowanym do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa wykonuje się jeden raz w czasie zawodowej służby

¹⁵⁴ § 5 rozporządzenia MON w sprawie dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentysty.

¹⁵⁵ Art. 67 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁵⁶ Dotyczy to produktów leczniczych znajdujących się w wykazach, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 357), w zakresie kategorii, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. a tej ustawy, oraz leków recepturowych, a także produktów leczniczych oznaczonych symbolem OTC i wyrobów medycznych, oraz wyposażenia wyrobów medycznych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69b ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

wojskowej badanie polegające na pobraniu materiału genetycznego, realizowane przez podmioty lecznicze, dla których podmiotem tworzącym jest Minister Obrony Narodowej.

- Żołnierze zawodowi powracający do kraju po zakończeniu służby poza granicami państwa podlegają bezpłatnym badaniom lekarskim i psychologicznym. W przypadku odniesienia ran, kontuzji, urazu psychicznego lub schorzenia lub ze względu na stan psychofizyczny zgodnie ze wskazaniami lekarza żołnierz zawodowy **może być skierowany na bezpłatny turnus leczniczo-profilaktyczny wraz z pełnoletnim najbliższym członkiem rodziny**. Taki turnus leczniczo-profilaktyczny trwa 14 dni kalendarzowych i obejmuje działania leczniczo-rehabilitacyjne i profilaktykę zdrowotną, w tym profilaktykę psychologiczną.

- **Kolejny pobyt** żołnierza zawodowego powracającego do kraju po zakończeniu służby poza granicami państwa **na turnusie leczniczo-profilaktycznym** po tym samym pełnieniu służby wojskowej poza granicami państwa **może odbyć się pod warunkiem** poddania się leczeniu specjalistycznemu, ambulatoryjnemu lub stacjonarnemu albo konsultacji specjalistycznej zakończonej wskazaniem uczestnictwa w turnusie leczniczo-profilaktycznym jako niezbędnym do kontynuacji leczenia. Osoby skierowane na turnus leczniczo-profilaktyczny mogą skorzystać z prawa do turnusu leczniczo-profilaktycznego w trakcie pełnienia służby przez żołnierza zawodowego. Pełne koszty uczestnictwa w turnusie leczniczo-profilaktycznym żołnierza zawodowego oraz 50% kosztów uczestnictwa pełnoletniego najbliższego członka rodziny pokrywa się z budżetu państwa z części pozostającej w dyspozycji Ministra Obrony Narodowej.

h) Bezpłatne szczepienia ochronne¹⁵⁷

Żołnierze zawodowi podlegają bezpłatnym szczepieniom ochronnym. Stosowne rozporządzenie zawiera szczegółowy program szczepień ochronnych dla żołnierzy zawodowych¹⁵⁸. Zgodnie z dyspozycją § 3 rozporządzenia Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego może zlecić dodatkowe szczepienia, w drodze zalecenia opublikowanego w komunikacie w Dzienniku Urzędowym MON.

¹⁵⁷ Art. 67 b ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁵⁸ Rozporządzenie MON w sprawie programu szczepień ochronnych dla żołnierzy zawodowych.

i) **Dodatkowy urlop wypoczynkowy, urlop szkoleniowy**¹⁵⁹

Żołnierze zawodowi otrzymują corocznie urlop wypoczynkowy w wymiarze **26 dni roboczych**¹⁶⁰.

Następujące kategorie żołnierzy zawodowych posiadają prawo do dodatkowego urlopu:

1. zajmujący **stanowisko służbowe pracownika naukowego**, naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub badawczo-technicznego otrzymuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze **12 dni roboczych**;

2. posiadający **status weterana uszkodzanego** otrzymuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze **5 dni roboczych**;

3. pełniący zawodową służbę wojskową **w warunkach szkodliwych dla zdrowia** przy przekroczonych najwyższych dopuszczalnych stężeniach lub natężeniach czynników szkodliwych otrzymuje corocznie, w zależności od ustalonego w odrębnych przepisach stopnia szkodliwości, dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

a) **5 dni roboczych** – przy **pierwszym** stopniu szkodliwości;

b) **7 dni roboczych** – przy **drugim** stopniu szkodliwości;

c) **10 dni roboczych** – przy **trzecim** stopniu szkodliwości;

d) **15 dni roboczych** – przy **czwartym** stopniu szkodliwości;

4. jeżeli jest to uzasadnione **szczególnymi właściwościami zajmowanego stanowiska służbowego**, żołnierz zawodowy otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze **do 15 dni roboczych** rocznie;

5. **w zależności od stażu czynnej służby wojskowej**, udziela się corocznie **dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze:**

a) **5 dni roboczych** – po osiągnięciu **15 lat** czynnej służby wojskowej;

b) **10 dni roboczych** – po osiągnięciu **20 lat** czynnej służby wojskowej;

c) **15 dni roboczych** – po osiągnięciu **25 lat** czynnej służby wojskowej;

6. zajmujący **stanowisko służbowe sędziego wojskowego lub prokuratora do spraw wojskowych** otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- **6 dni roboczych** - po **10 latach** pracy;

- **12 dni roboczych** - po **15 latach** pracy¹⁶¹

¹⁵⁹ Art. 61 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁶⁰ Art. 62 ust. 1 – 10 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

– o ile nie nabyli oni wcześniej prawa do urlopu dodatkowego określonego w przepisach ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. W przypadku zbiegu tych uprawnień żołnierzowi takiemu przysługuje jeden urlop w najwyższym wymiarze;

7. **skierowani do służby poza granicami państwa**, po zakończeniu służby w ramach tego skierowania, otrzymują **urlop aklimatyzacyjny w wymiarze 1 dnia roboczego za każde rozpoczęte 10 dni pełnienia służby poza granicami państwa**. Wymiar urlopu aklimatyzacyjnego **nie może przekroczyć 22 dni roboczych**.

8. żołnierzowi zawodowemu może być udzielony urlop:

a) **zdrowotny – w wymiarze do 6 miesięcy**;

b) **okolicznościowy – w wymiarze jednorazowo nie dłuższym niż 5 dni roboczych, z wyjątkiem szczególnie uzasadnionych przypadków**, gdy żołnierz zawodowy wykorzystał zwolnienie od zajęć służbowych w związku z koniecznością sprawowania opieki nad najbliższym członkiem rodziny (dotyczy jego małżonka, dzieci i rodziców) i nadal musi tę opiekę sprawować osobiście. W takim przypadku może być udzielony **urlop okolicznościowy w wymiarze do 5 miesięcy**;

9. **skierowani przez właściwy organ na naukę** oraz żołnierze, którym **udzielono pomocy w związku z pobieraniem nauki**, przysługuje **urlop szkoleniowy**.

W razie zbiegu uprawnień do dodatkowych urlopów wypoczynkowych z różnych tytułów żołnierzowi zawodowemu **przysługuje tylko jeden urlop** w wymiarze najkorzystniejszym, z wyjątkiem **dodatkowego urlopu z tytułu szkodliwych dla zdrowia warunków służby**, z zastrzeżeniem iż **łączny wymiar urlopu wypoczynkowego i dodatkowych urlopów wypoczynkowych** w danym roku kalendarzowym **nie może przekroczyć 50 dni roboczych**.

j) Zwolnienie od zajęć służbowych¹⁶²

Żołnierz zawodowy może otrzymać **zwolnienie od zajęć służbowych w razie konieczności sprawowania osobistej opieki** nad najbliższym członkiem rodziny, gdy opieki takiej nie może sprawować małżonek żołnierza lub inny członek rodziny, nieprzekraczające jednak łącznie **pięćdziesięciu dni roboczych** w roku kalendarzowym.

Żołnierzowi zawodowemu – **lekarzowi lub lekarzowi dentyście** skierowanemu przez właściwy organ **do odbycia specjalizacji medycznej** na czas odbywania zajęć w ramach tej

¹⁶¹ Art. 92 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz art. 119 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze.

¹⁶² Art. 62 ust. 11 i 14 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

specjalizacji udziela się **zwolnienia od zajęć służbowych**, w wymiarze **15 dni roboczych w każdym miesiącu**.

k) Gratyfikacja urlopowa¹⁶³

Żołnierzowi zawodowemu przysługuje raz w roku prawo do gratyfikacji urlopowej. Przy ustalaniu wysokości gratyfikacji urlopowej uwzględnia się również małżonka, a także dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego. **Wysokość gratyfikacji urlopowej na jedną osobę uwzględnianą przy ustalaniu jej wysokości nie może być niższa niż 35% najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego.** W razie zbiegu uprawnień do gratyfikacji urlopowej żołnierzy zawodowych pozostających w związku małżeńskim, przy ustalaniu wysokości gratyfikacji nie uwzględnia się małżonka, a dzieci pozostające na ich utrzymaniu uwzględnia się przy ustalaniu gratyfikacji tylko jednego z małżonków.

l) Bezpłatna pomoc prawna¹⁶⁴

Żołnierzowi zawodowemu przysługuje zwrot kosztów poniesionych na pomoc prawną, jeżeli postępowanie przygotowawcze wszczęte przeciwko niemu o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych zostanie zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu. Koszty w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego obrońcy zwraca się ze środków części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

m) Odprawa¹⁶⁵

Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej przysługuje odprawa w wysokości:

- 1) po roku służby – 100%,
- 2) po 5 latach służby – 200%,
- 3) po 10 latach służby – 300%,

¹⁶³ Art. 87 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁶⁴ Art. 68 a ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁶⁵ Art. 94 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

4) powyżej 10 lat ulega zwiększeniu o 20% za każdy rok zawodowej służby wojskowej pełnionej ponad dziesięć lat, nie więcej jednak niż do wysokości 600%

– kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia służby.

Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej wskutek upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez właściwy organ lub niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej albo niewyznaczenia na stanowisko służbowe na kolejną kadencję, przysługuje, z wyjątkami określonymi w ustawie, odprawa w wysokości **600% uposażenia** zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym – w przypadku pełnienia służby stałej.

n) Świadczenia związane ze śmiercią żołnierza zawodowego lub członka jego rodziny¹⁶⁶

W razie śmierci żołnierza zawodowego lub członka jego rodziny przysługują:

1) **zasilek pogrzebowy¹⁶⁷ w wysokości 4 000 zł**, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzice lub rodzeństwo albo kosztów rzeczywiście poniesionych, nie wyższych jednak niż kwota powyżej określona – jeżeli koszty pogrzebu poniosła inna osoba. W przypadku śmierci członka rodziny kwota zasiłku wynosi 4 000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi żołnierz zawodowy, oraz kosztów rzeczywiście poniesionych, nie wyższych jednak niż kwota powyżej określona – jeżeli koszty pogrzebu poniosła inna osoba.

Zasiłek pogrzebowy przysługuje również w razie śmierci żołnierza zawodowego po jego zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej, w następstwie wypadku lub choroby pozostających w związku z wykonywaniem zadań służbowych.

2) Jeżeli śmierć żołnierza zawodowego nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku z zawodową służbą wojskową, **koszty jego pogrzebu pokrywa się z części budżetu państwa**, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej¹⁶⁸. W takiej sytuacji osobom wymienionym w akapicie 1 niniejszego punktu przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości 50%¹⁶⁹. Dotyczy to odpowiednio przypadku śmierci żołnierza zawodowego, po zwolnieniu z

¹⁶⁶ Art. 73 ust. 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁶⁷ Art. 99 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁶⁸ Art. 99 ust. 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁶⁹ Art. 99 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

zawodowej służby wojskowej, jeśli przyczyna (wypadek lub choroba) pozostaje w związku z wykonywaniem zadań służbowych.

3) **odprawa pośmiertna**¹⁷⁰

przysługuje ona rodzinie w wysokości odprawy przysługującej żołnierzowi, zgodnie z zasadami opisanymi powyżej w **puncie l oraz poniżej w punkcie n.**

o) Inne świadczenia przysługujące żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej¹⁷¹

Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, niezależnie od odprawy przysługują następujące należności pieniężne:

1) przez okres jednego roku po zwolnieniu ze służby **wypłacane co miesiąc świadczenie pieniężne w wysokości kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami** o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia służby¹⁷².

Świadczenie to przysługuje żołnierzowi, który pełnił nieprzerwanie zawodową służbę wojskową przez okres co najmniej 15 lat, albo

– żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała, który pełnił zawodową służbę wojskową przez okres krótszy niż 15 lat, jeżeli został zwolniony wskutek:

- upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez właściwy organ;
- orzeczenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej, w razie gdy utrata tej zdolności została spowodowana wypadkiem pozostającym w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej;
- niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej;
- – niewyznaczenia na stanowisko służbowe na kolejną kadencję.

¹⁷⁰ Art. 98 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁷¹ Art. 95 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁷² Art. 95 ust. 1 oraz art. 96 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

2) **ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, w tym za dodatkowy urlop wypoczynkowy** (z wyjątkiem urlopu weterana – poszkodowanego), niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za lata poprzednie. Wynosi on **1/22 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym**, należnego w ostatnim dniu pełnienia zawodowej służby wojskowej.

3) **dodatkowe uposażenie roczne** za rok, w którym nastąpiło zwolnienie ze służby;

4) **gratyfikacja urlopowa** niewykorzystana w roku zwolnienia ze służby;

5) **zwrot kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz zwrot kosztów przewozu urzędnika domowego** do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju – w wysokości i na zasadach określonych jak dla żołnierzy zawodowych przeniesionych do pełnienia służby w innej miejscowości.

p) Świadczenia w okresie pozostawania w rezerwie kadrowej lub dyspozycji albo urlopu¹⁷³

W okresie pozostawania w rezerwie kadrowej lub dyspozycji albo urlopu żołnierz zawodowy otrzymuje, z wyjątkiem żołnierza korzystającego z urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, **uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym**, należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość. Zasadę tę stosuje się również odpowiednio do żołnierza zawodowego, który został zwolniony ze stanowiska służbowego albo podlega zwolnieniu ze stanowiska służbowego (w przypadkach określonych w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowej) do czasu objęcia obowiązków na stanowisku służbowym, przeniesienia do rezerwy kadrowej lub dyspozycji albo zwolnienia z zawodowej służby wojskowej.

¹⁷³ Art. 89 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

q) Świadczenia mieszkaniowe¹⁷⁴

Żołnierzowi zawodowemu od dnia wyznaczenia na pierwsze stanowisko służbowe do dnia zwolnienia z czynnej służby wojskowej przysługuje **prawo do zakwaterowania na czas pełnienia służby wojskowej** w miejscowości, w której żołnierz pełni służbę, albo w miejscowości pobliskiej albo za jego zgodą w innej miejscowości.

Prawo do zakwaterowania żołnierza zawodowego jest realizowane w jednej z następujących form¹⁷⁵:

- 1) przydziału kwatery albo innego lokalu mieszkalnego;
- 2) przydziału miejsca w internacie albo kwaterze internatowej;
- 3) wypłaty świadczenia mieszkaniowego.

Żołnierz służby stałej wybiera, na swój wniosek, jedną z przedstawionych powyżej form zakwaterowania.

Żołnierzowi służby kontraktowej prawo do zakwaterowania realizuje się, na jego wniosek, w pierwszej kolejności w formie przydziału kwatery albo innego lokalu mieszkalnego. W przypadku nieprzydzielenia kwatery albo innego lokalu mieszkalnego żołnierz ten wybiera, na swój wniosek, jedną z dwóch form zakwaterowania, o których mowa w punkcie 2 i 3.

W przypadku odmowy przyjęcia kwatery albo innego lokalu mieszkalnego żołnierz służby kontraktowej z dniem złożenia oświadczenia traci prawo do zakwaterowania, w tym w formach zakwaterowania przez okres zajmowania danego stanowiska służbowego, chyba że zmianie ulegną jego uprawnienia do zakwaterowania.

Odprawa mieszkaniowa¹⁷⁶ przysługuje żołnierzowi zawodowemu pod warunkiem spełnienia przesłanek określonych w ustawie:

- a) żołnierzowi służby stałej zwalnianemu z zawodowej służby wojskowej, zamieszkałemu w kwaterze, o ile nabył on prawo do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej lub został zwolniony z zawodowej służby wojskowej przed upływem okresu wymaganego do nabycia uprawnień do emerytury wojskowej, w przypadku wypowiedzenia mu stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przez właściwy organ wojskowy;

¹⁷⁴ Art. 69 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz ustawa o zakwaterowaniu.

¹⁷⁵ Art. 21 ustawy o zakwaterowaniu.

¹⁷⁶ Art. 23 ustawy o zakwaterowaniu.

- b) żołnierzowi służby stałej, który do dnia zwolnienia z zawodowej służby wojskowej nie otrzymał decyzji o przydziale lokalu mieszkalnego (z wyłączeniem sytuacji, gdy żołnierzowi nie przysługuje prawo do zakwaterowania – w przypadkach opisanych w art. 21 ust. 6 ustawy o zakwaterowaniu), o ile nabył prawo do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej lub został zwolniony z zawodowej służby wojskowej przed upływem okresu wymaganego do nabycia uprawnień do emerytury wojskowej, w przypadku wypowiedzenia mu stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przez właściwy organ wojskowy;
- c) żołnierzowi służby kontraktowej zwalnianemu z zawodowej służby wojskowej, o ile nabył prawo do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej, jeżeli inwalidztwo powstało wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową lub wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami tej służby, z tytułu których przysługują świadczenia odszkodowawcze.

Żołnierzowi służby stałej zwalnianemu z zawodowej służby wojskowej, zamieszkałemu w lokalu mieszkalnym niebędącym kwaterą, przysługuje prawo do zajmowania tego lokalu.

Odprawa mieszkaniowa wynosi 3% wartości przysługującego lokalu mieszkalnego za każdy rok podlegający zaliczeniu do wysługi lat, od której jest uzależniona wysokość dodatku za długoletnią służbę wojskową i nie może być niższa niż 45% oraz wyższa niż 80% wartości przysługującego lokalu mieszkalnego¹⁷⁷.

r) Uprawnienia emerytalne

Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych przewiduje dla żołnierzy zawodowych zwolnionych ze służby emeryturę z tytułu wysługi lat albo rentę inwalidzką w razie niezdolności do służby. W razie śmierci żołnierza zawodowego w okresie służby albo emeryta lub rencisty wojskowego, członkom rodziny, którzy stracili żywiciela, przysługuje renta rodzinna.

Udzielanie powyższych świadczeń w systemie zaopatrzenia społecznego oznacza, że są one finansowane bezpośrednio z budżetu państwa, a nie ze środków specjalnie

¹⁷⁷ Art. 47 ustawy o zakwaterowaniu.

utworzonego funduszu. Wysokość emerytur i rent służb mundurowych zależy od uposażenia żołnierza lub funkcjonariusza.

Żołnierze zawodowi zostali wyłączeni z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych i objęci zakresem zaopatrzenia emerytalnego na mocy ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, co oznacza że nie odprowadzają składek na ubezpieczenie emerytalne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych¹⁷⁸. W czasie służby żołnierze zawodowi podlegają jedynie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu¹⁷⁹.

Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych normuje ogół spraw związanych z ich zaopatrzeniem emerytalnym, w szczególności zaś zakres świadczeń, warunki nabywania prawa do nich oraz zasady i tryb ich realizacji. Ustawa ta w artykule 1 przesądza, że żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej przysługuje z budżetu państwa, na zasadach określonych w ustawie, zaopatrzenie emerytalne z tytułu wysługi lat lub w razie całkowitej niezdolności do służby, a członkom ich rodzin – w razie śmierci żywiciela.

Artykuł 2 cytowanej ustawy określa, że żołnierzom zawodowym w ramach zaopatrzenia emerytalnego przysługują na zasadach określonych w ustawie:

1) świadczenia pieniężne:

- a) emerytura wojskowa,
- b) wojskowa renta inwalidzka,
- c) wojskowa renta rodzinna,
- d) dodatki do emerytury lub renty,
- e) zasiłek pogrzebowy;

2) inne świadczenia i uprawnienia:

- a) świadczenia lecznicze,
- b) świadczenia socjalne,
- c) prawo do umieszczenia w domu emeryta wojskowego.

Powszechnym systemem ubezpieczenia społecznego nadal natomiast objęci są żołnierze niezawodowi pełniący czynną służbę wojskową, z wyjątkiem żołnierzy pełniących służbę kandydacką¹⁸⁰.

¹⁷⁸ Art. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 z późn. zm.) wymienia podmioty podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu – nie są wśród nich wymienieni żołnierze zawodowi ani funkcjonariusze służb specjalnych.

¹⁷⁹ Art. 67 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

¹⁸⁰ Art. 6 ust. pkt 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Płatnik ma obowiązek opłacić składki na ubezpieczenia społeczne za byłego żołnierza, gdy zaistnieją poniższe okoliczności¹⁸¹:

- następuje zwolnienie ze służby,
- funkcjonariusz nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej.

Wówczas przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. W przypadku spełniania prawa jedynie do wojskowej renty inwalidzkiej opłacenie składek następuje tylko na wniosek żołnierza¹⁸².

Emerytura wojskowa przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej:

1. w przypadku żołnierzy, którzy byli powołani do wojska do 31 grudnia 2012 roku – o ile w dniu zwolnienia z tej służby **posiadali 15 lat służby wojskowej** w Wojsku Polskim, z wyjątkiem żołnierzy, którzy mają ustalone prawo do emerytury określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczonej z uwzględnieniem okresów służby wojskowej w Wojsku Polskim i okresów równorzędnych z tą służbą¹⁸³. Do okresów służby wojskowej, od których uzależnione jest nabycie prawa do emerytury, zalicza się okres urlopu wychowawczego w wymiarze łącznym nie większym niż 3 lata¹⁸⁴;
2. w przypadku żołnierzy powołanych do służby po 31 grudnia 2012 roku emerytura była przyznawana po spełnieniu łącznie 2 warunków. Po pierwsze, żołnierz musiał ukończyć 55 lat życia, po drugie musiał posiadać 25-letni staż służby. Po wejściu w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw¹⁸⁵, żołnierze

¹⁸¹ Art. 6a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

¹⁸² Art. 6a ust. 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

¹⁸³ Art. 12 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

¹⁸⁴ Art. 12a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

¹⁸⁵ Ustawa weszła w życie z mocą wsteczną od dnia 1 lipca 2019 r.

zawodowi nabywają prawo do emerytury po spełnieniu jednego warunku - **po odslużeniu co najmniej 25 lat**¹⁸⁶.

¹⁸⁶ Art. 18b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.